

ONLAR
İpek Duben

28 Nisan - 28 Haziran 2015
SALT Galata

SERGI

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu *Onlar*, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırlarken bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde *Onlar*, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

İpek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan *What is a Turk?* (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, *Poetry and exile: contemporary art from the Middle East* sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitimlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, *Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar* (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); *Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950* (2007) ile *Çağdaş Düşünce ve Sanat* (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Videoların yapımı ve senkronizasyonu Kenan Sunar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yapım asistanı: Necmi Gürbüz

Fotoğraf: Kenan Sunar

Sergi Toplam Ziyaretçi Sayısı: 4.115

KAMU PROGRAMLARI

Uzun Perşembe

30 Nisan 2015
Katılım: 4 kişi

28 Mayıs 2015
Katılım: 3 kişi

25 Haziran 2015
Katılım:16 kişi

YORUMLAMA PROGRAMLARI

Belgesel Malzemenin Sanata Dönüşümü

Yürütücü: İpek Duben

Tarih: 23 Mayıs 2015

SALT Galata

Etnik, dinî ve cinsel kimlik politikalarına odaklanan ve üniversite öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen atölyede, gazete haberleri, aile arşivleri, yazılı ya da sosyal medyadan fotoğraflar gibi belgesel malzemelerin sanata dönüştürülme süreci incelendi.

Katılım: 12 kişi

Atölye neresi?

Yürütücü: Deniz Gül

12 Mayıs ve 4 Haziran 2015

SALT Galata

Atölyeyle lise öğrencilerine, sınır ve aidiyet kavramlarına dair farkındalık kazandırılması amaçlandı.

Sanatçı Deniz Gül'ün yürütücülüğündeki atölyede öğrenciler, sergi turu ile video yapımında içerik-kompozisyon ve röportajda bağlam konularında bir sunuma katıldılar. Bu bölümün ardından, Karaköy, Kuledibi ve Tünel'de gruplara ayrılarak atölye temalarıyla ilişkili sokak röportajları yaptılar. Atölyenin sonunda, bu kayıtlar, temel montaj ve kurgu teknikleriyle bir araya getirildi.

Katılım: 12 kişi

– Dil, inanç, mezhep
hiç önemli değil,
saygı olsun yeter.

ONLAR

İpek Duben

SALT GALATA

28 Nisan – 28 Haziran

SALT
kurucu Garanti Bankası

saltonline.org

Giriş ücretsiz

REKLAM İLETİŞİMİ

İletişim çalışmaları, sanatçı işlerindeki çarpıcı içerik ve mesajlardan yararlanarak, içeriğin geniş kitlelere ulaşmasını ve merak uyandırmasını hedefledi.

Çalışmalar, İstanbul'da farklı mecralarda yer aldı:

- Açık hava
- BBPlus hareketli panolar
- Metro Lightbox yatay panolar
- Metro Vagon içi 50x70 cm panolar
- Tramvay Raket
- Üniversite Raket
- Web & Sosyal Medya
- Gazete
- Dergi
- Radyo

Web & Sosyal Medya

Dijital kanallarda; T24.com.tr haber sitesinde, Radikal, Sanatatak, The Magger websitelerinde sergi videosu ve banner çalışmaları yayınlandı. Sosyal medya üzerinde ise, Foursquare adlı uygulama ile, lokasyon ve ilgi alanları belirlenerek filtrelenen kullanıcılara gittikleri mekanda yaptıkları "check-in" (giriş) sonrası sergi reklamı gösterildi. Foursquare kampanyası 1 ay boyunca boyunca aktif olarak kullanıldı.

– “Bulaşıkları siz yıkayacaksınız,
çünkü siz kadınsınız”
dediler!

– E bu kentte izlerimiz varsa,
misafir bile olsak, öyle ya da
böyle bu kentin bir parçasıyız.

– Demir, Koço, İrfan, Arto...
futbol oynardık akşamları.
Herkes karışık, herkes arkadaş!

ONLAR

İpek Duben

SALT GALATA

28 Nisan - 28 Haziran

SALT
Fenerbahçe Galatasaray Bankası

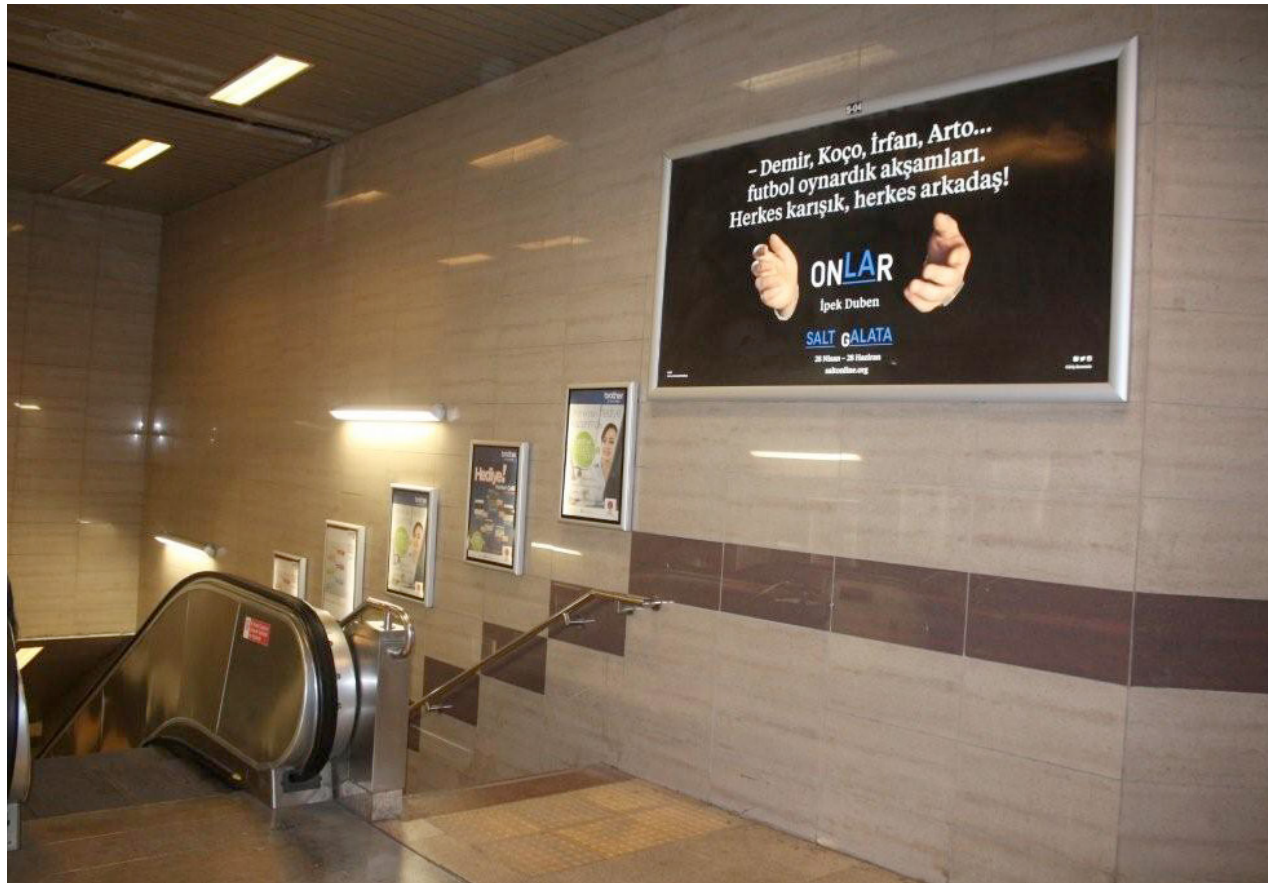
saltonline.org

f t w i
Görüşme

Dergi / Gazete

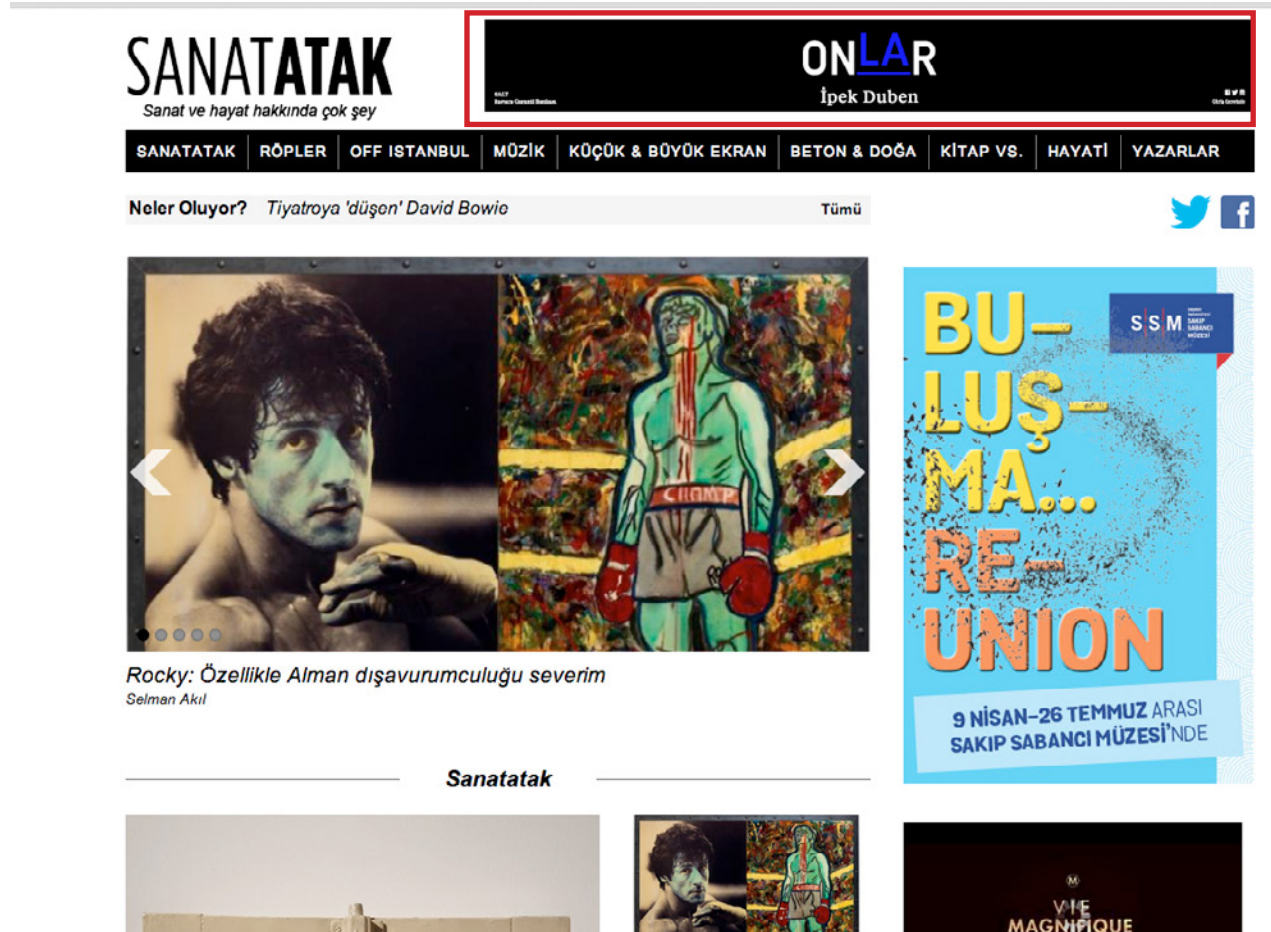

Metro İstasyon Lightbox

Metro Vagon İçi Poster

Tramvay Raket

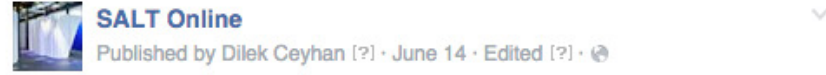

Web Banner

Üniversite Raket

SOSYAL MEDYA

"Bir gün annemle konuşurken komutan içeri girdi, telefonu kapattık. 'Niye Kürtçe konuşuyorsun?' diye sordu. 'Annem Türkçe bilmediği için Kürtçe konuşmak zorundayım' dedim. 'Sen başkasına anlatacaksın, başkası da senin annene anlatacak!' dedi. Ben de ona dedim ki, 'Annem benim sesimi duymak istiyor!'"

İpek Duben'in çok kanallı video enstalasyonu "Onlar" 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da görülebilir.

65,280 people reached

Boost Post

Like · Comment · Share

Lorans Tanatar Baruh, Kim Bu Başak, Burcu Beslioglu and 392 others like this.

88 shares

Write a comment...

SALT Online "Onlar" sergisindeki yüzlerce sayfayı bulan konuşma ve tartışmalarda çok farklı konu ve bireysel hikaye izlenebilir. "Onlar" herkes ve herkesin de bir "onlar"ı var. Enstalasyon ötekileştirmek yerine yakınlaştırmaya ve dinlemeye çağırıyor. İpek Duben'in "Onlar"ı 28 Haziran tarihine kadar SALT Galata'da.

Like · Reply · 4 · Commented on by Vasif Kortun (?) · June 14 at 2:24pm

SALT Online "Tabii, onlar bizi tanımıyor, biz de onları tanımıyoruz. Hatta kimse birbirini tanımıyor. Orada konuşanlar dahil hepimiz, sadece kendi çevremizdeki insanların farkındayız. Diğerlerini ne tanıyoruz ne de tam olarak derlerini biliyoruz, pek sık karşıyoruz... [See More](#)

İpek Duben ile Sanatı Üzerine |
<http://www.artnivo.com/> | artnivo

Huzurlu bir Galata sabahında İpek Duben ile bir sabah...
BLOG.ARTNIVO.COM

Like · Reply · Remove Preview · 2 · Commented on by Vasif Kortun (?) · June 14 at 11:09am

5 Replies

View 21 more comments

SALT Online, İpek Duben'in SALT Galata'daki çok kanallı video enstalasyonu "Onlar" süresince Facebook, Twitter ve Google+’ı aktif olarak kullandı. Sergi için hazırlanan video çalışmaları ve sergiden fotoğraflar, enstalasyondan ilgi çekici alıntılar ile haftalık olarak tüm sosyal medya kanallarından ziyaretçilerle paylaşıldı. Bunun yanı sıra sergiye paralel etkinlikler ve sergi hakkında basında yer alan haberlerin duyuruları yapıldı.

TAKİP ET

127 beğenme

11h

salt_online #İpekDuben'in, Türkiye'de yaşayan ve farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiren çok kanallı video enstalasyonu #Onlar 28 Nisan'dan itibaren #SALTGalata'da.

Presenting the personal stories of 24 people from Turkey who come from a diversity of ethnic origins, belief systems, and sexual orientations, the multi-screen video installation #They by İpek Duben will be on view from April 28 at #SALTGalata.

[_behiye_](#) İstanbul da olmayan bizler daha sonra videosunu görmek isteriz mümkünse eğer..

Beğenmek veya yorum yapmak için ...

BASIN

YAYIN

LINK

Milliyet	28.04.2015	http://www.milliyet.com.tr/-otekiler-konusuyor-gundem-2051228/
Zaman	02.05.2015	http://www.zaman.com.tr/kultur_megerse-ben-erмениymisim_2292101.html
Today's Zaman	04.05.2015	http://www.todayszaman.com/anasayfa_so-as-it-turns-out-im-armenian_379754.html
Daily Sabah	02.05.2015	http://www.dailysabah.com/arts-culture/2015/05/01/in-they-ipek-duben-explores-prejudices-against-others
Şalom	13.05.2015	http://www.salom.com.tr/haber-95111-kurt_yoktu_ki.html
gencbaris.com	12.05.2015	http://www.gencbaris.com/onlar-ve-biz/
Şalom	20.05.2015	http://www.salom.com.tr/haber-95189-korkuyu_asmak.html
radikal.com.tr	13.05.2015	http://www.radikal.com.tr/kultur/onlar_konusuyor-1377433
artnivo.com	09.06.2015	http://blog.artnivo.com/ipek-duben-ile-sanati-uzerine/

‘Ötekiler’ konuşuyor

“İpek Düben’e göre politik bir yönü olmayan bu sosyolojik eserde Türkiye’nin günümüz sosyal durumunu okumak mümkün.”

Milliyet, Fisun Yalçınkaya, 28.04.2015

“İpek Duben SALT Galata’daki sergisinde ‘ötekileri’ konuşturuyor.

28 Haziran’a kadar devam edecek olan Onlar başlıklı sergiyi oluşturan çok kanallı video yerleştirmesi, Türkiye’de yaşayan bireylerin ağzından, herkese tanıdık gelebilecek ayrımcılık hikayelerine ışık tutuyor.

Agos, Tuğba Esen, 08.05.2015

‘Meğerse ben Ermeni’ymişim’

“Çok kanallı video enstalasyonu “Onlar” SALT Galata’da 28 Haziran’a kadar açık. 24 ayrı insan orada, gözünüzün içine baka baka anlatıyor. Hem tek tek hem de konu konuyu açar şekilde sanki bir yuvarlak masa toplantısında buluşmuşlar, birbirleriyle konuşuyorlarmış gibi... Kafanızı karıştırmak için ya da devletimizin gücünden emin olmak için gidin, izleyin. Çünkü Celal Salık’ın de (Kara Kitap) dediği gibi: “Vatandaşlarımızın şahsi görüşleriyle resmi görüşleri arasındaki farkın derinliği devletimizin gücünün kanıtıdır.”

Zaman, Julide Güngör, 02.05.2015

‘So, as it turns out, I’m Armenian’

“What we have in this new SALT exhibition is a serious vista of Turkey, one that needs to be heard. Duben herself says, “Whether you agree or not, you need to listen to these voices,” adding, “Everyone seems to have their own ‘Citizen, speak Turkish!’ memory in this country, myself included.”

Today's Zaman, Julide Güngör, 04.05.2015

‘They’ reveals our darkness toward ‘others’

“In an intentionally dark project, artist İpek Duben’s multi-channel video work, ‘They’ at SALT Galata, reveals how prejudice pushes people we see as not conforming to our standards to become the other.”

Daily Sabah, Kaya Genç, 02.05.2015

“Kürt yoktu ki”

“Onlar nihayet konuşuyorlar. Alenen değil henüz belki. Ama kapalı kapılar ardında da değil. Kapılar aralandı biraz. Dinlemek isteyene; dinlemek, sormak, sorgulamak, anlamak isteyene açıldı kapılar. Şimdi onlar konuşuyorlar. Hepsi aynı mekanda bir salonda, bir çeşit ayaklı Türkiye halinde konuşuyorlar. Bir köşede başı örtülü bir kadın, bir köşede bir lezbiyen, bir gay, bir Yahudi, bir Ermeni, bir Alevi, bir Kürt... Konuşuyorlar. Her biri ötekinin üzerinden kendisini anlatıyor. Ki bu önemli. Bir de bunun ötesine geçiliyor yer yer. Kendi ötekileştirilmelerini anlatırken bile, kendilerinin de diğerlerini ötekileştirdiğini fark ediyorlar.”

Şalom, Dalia Maya, 13.05.2015

Onlar ve Biz

“Sergi alanına girdiğiniz anda kimliğinizi ve yargılarınızı bir kenara bırakıveriyorsunuz , birebir boyutlarla perdelere yansıtılan ve sadece ‘insan’ olma özelliğiyle karşınıza çıkan, farklılıklarının onlara kazandırdığı güzellikle ve olanca içtenlikleriyle hayatlarını, yaşanmışlıklarını, fikirlerini,yargılarını sizinle paylaşan bu insanların dizinin dibine oturup hikayelerine kulak vermek istiyorsunuz.”

gencbaris.com, Nimet Karaca, 12.05.2015

BASIN

Korkuyu aşmak...

“Peki yapılması gereken ne; ‘Onlar’ enstalasyonundaki gibi bir nevi toplumsal terapi yolu ile ‘beyaz Türkler’ dahil, ötekiliklerimizi paylaşmak mı, yoksa bir fanusun içine gizlenip tehlikeden korunmak mı?”

Şalom, Yakup Barokas, 20 Mayıs 2015

“While the narrative content—the anecdotes, the timelines, the interactions—is politically and socially (not to mention emotionally) charged, the evocative yet matter-of-fact manner in which it’s conveyed is itself powerful, an acutely political artistic gesture. After all, Duben’s sustained dialogues with the interviewees become a form of keeping track, of writing, that is poignant in its simplicity yet confrontational in its timeliness and subject matter.”

Art Forum, Merve Ünsal, 26.05.2015

“‘Hoşgörü cenneti Türkiye’ masalı yüzünden ötekiliği görmezden gelinen bir Yahudi kadının işin aslında hiç de öyle olmadığına dair deneyimi, ‘Hayatımda ilk kez bir Ermeni görüyorum’ gibi duyarsızlıklara maruz kalan başka bir ‘öteki’nin anlattıklarıyla üst üste geliyor. Bu kurgu, dışarıdan bakıp bir sonuca varmanızdansa orada bulunmanızı ve bu iletişimin bir parçası olmanızı öngörür nitelikte. 24 ‘öteki’, ‘ötekileştirilmemiş’ hallerini daha da daim kılmak için yüzlerini de sadece sergi alanında gösteriyor. Belli bir kimliğin avatarı olmak yerine deneyimlerini kategorilerin ayaklarını yere bastırmak için anlatıyor.

radikal.com.tr, Erman Ata Uncu, 12.06.2015

“Sanatçı olarak benim amacım bu empatiyi yaşattırmak ve bunu duygular üzerinden, görsel malzeme ile yapmak. Zaten belgenin sanata dönüşmesi bu yolla oluyor, yoksa kitaplar yeterli olabilir.”

artnivo.com, Rana Kelleci, 09.06.2015

‘Onlar’ karanlıktaki sivil aydınlar

“Karanlıkta karşınıza geçmiş, bu topraklarda başlarına geleni birbirlerine ve kendilerini ziyaret eden bizlere ilk kez anlatıyorlar. Birbirlerini hiç tanımıyorlar. Bir nevi ‘Agora’ bu. ‘Aktüel’ sanatın sivil meclisi.”

Cumhuriyet, Evrim Altuğ, 13 Haziran 2015

ONLAR İPEK DUBEN

SALT GALATA
28 NİSAN – 28 HAZİRAN 2015

BASIN ÇIKIŞLARI

1	28.04.2015	nolm.us	Web
2	29.04.2015	Milliyet	Gazete
3	29.04.2015	milliyetsanat.com	Web
4	29.04.2015	milliyet.com.tr	Web
5	29.04.2015	gercekgundem.com	Web
6	29.04.2015	radikal.com.tr	Web
7	29.04.2015	duyarsiz.org	Web
8	29.04.2015	ulusalmagazin.com	Web
9	30.04.2015	sanatatak.com	Web
10	01.05.2015	dailysabah.com	Web
11	02.05.2015	Daily Sabah	Gazete
12	02.05.2015	Günlük Evrensel	Gazete
13	02.05.2015	Zaman	Gazete
14	02.05.2015	evrensel.net	Web
15	02.05.2015	zaman.com.tr	Web
16	03.05.2015	mistiklal	Web
17	04.05.2015	lgbthaber.wordpress	Web
18	04.05.2015	gagrule.net	Web
19	05.05.2015	Todays Zaman	Gazete
20	08.05.2015	Agos	Gazete
21	12.05.2015	gencbaris.com	Web
22	13.05.2015	salom.com.tr	Web
23	20.05.2015	Şalom	Gazete
24	20.05.2015	salom.com.tr	Web
25	01.06.2015	İstanbul Art News	Dergi
26	09.06.2015	artnivo.com	Web
27	12.06.2015	radikal.com.tr	Web
28	12.06.2015	gercekgundem.com	Web
29	12.06.2015	egeninsesi.com	Web
30	13.06.2015	Cumhuriyet	Gazete
31	21.06.2015	Hürriyet Pazar	Gazete

1	08.04.2015	sanatonline.net	web
2	20.04.2015	dipnot.tv	web
3	24.04.2015	Daily Sabah	Gazete
4	26.04.2015	yabangee.com	web
5	28.04.2015	haberimport.com	web
6	29.04.2015	Taraf	Gazete
7	29.04.2015	t24.com.tr	web
8	29.04.2015	sanatindibi.com	web
9	29.04.2015	radyozimberti.org	web
10	30.04.2015	Birgün	Gazete
11	30.04.2015	sechaber.com.tr	web
12	30.04.2015	gerekeniyap.com	web
13	30.04.2015	sabah.com.tr	web
14	30.04.2015	filmhafizasi.com	web
15	01.05.2015	ekavart blog	web
16	01.05.2015	yuvayayolculuk.com	web
17	04.05.2015	dipnot.tv	web
18	13.05.2015	Şalom	Gazete
19	21.05.2015	themagger.com	web
20	11.06.2015	Grafik Tasarım	Dergi

1	20.04.2015	todayszaman.com	Web
2	22.04.2015	filmhafizasi.com	Web
3	23.04.2015	Todays Zaman	Gazete
4	23.04.2015	artfulliving.com	Web
5	23.04.2015	turkmmo	Web
6	23.04.2015	beyazperde	Web
7	24.04.2015	listelist.com	Web
8	28.04.2015	özlem devrim blog	Web
9	28.04.2015	sanat-magazin.com	Web
10	30.04.2015	Todays Zaman	Gazete
11	30.04.2015	exhibist.com	Web
12	01.05.2015	HomeArt	Dergi
13	01.05.2015	Lacivert dergi	Dergi
14	01.05.2015	Time Out	Dergi
15	01.05.2015	Time Out Eng	Dergi
16	01.05.2015	Time Out	Dergi
17	01.05.2015	Arredamento	Dergi
18	01.05.2015	cornucopia.net	Web
19	01.05.2015	lacivertdergi.com	Web
20	02.05.2015	Haberturk Cmt	Gazete
21	02.05.2015	Hürriyet Cmt	Gazete
22	02.05.2015	Milliyet Cmt	Gazete
23	02.05.2015	haberturk.com.tr	Web
24	03.05.2015	Hürriyet Pazar	Gazete
25	03.05.2015	Sundays Zaman	Gazete
26	04.05.2015	Aksiyon	Dergi
27	04.05.2015	Taraf	Gazete
28	05.05.2015	artfulliving.com	Web
29	08.05.2015	theguideistanbul.c	Web

30	09.05.2015	Zaman	Gazete
31	09.05.2015	zaman.com.tr	Web
32	10.05.2015	Sundays Zaman	Gazete
33	13.05.2015	Şalom	Web
34	14.05.2015	lebriz.com	Web
35	17.05.2015	Sundays Zaman	Gazete
36	24.05.2015	Sundays Zaman	Gazete
37	25.05.2015	sinematur.com	Web
38	27.05.2015	heyevent	Web
39	28.05.2015	artfulliving.com	Web
40	01.06.2015	İstanbul Art News	Dergi
41	01.06.2015	İstanbul Life	Dergi
42	01.06.2015	Time Out	Dergi
43	01.06.2015	Bone Magazine	Dergi
44	01.06.2015	Genç Sanat	Dergi
45	01.06.2015	Time Out Eng	Dergi
46	01.06.2015	Genç Sanat	Dergi
47	01.06.2015	naturadergi.com	Web
48	07.06.2015	Sundays Zaman	Gazete
49	18.06.2015	artfulliving.com	Web
50	18.06.2015	sinematur.com	Web
51	19.06.2015	bi-ozet.com	Web
52	22.06.2015	Taraf	Gazete
53	24.06.2015	ben.tv	Web

Döküm

TV – Yabancı Yayın

TV

1	04.05.2015	hayat tv
---	------------	----------

YABANCI YAYIN

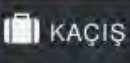
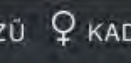
1	18.04.2015	oliversumner.wordpress.com
2	09.05.2015	artforum web artguide
3	26.05.2015	artforum.com critic's pick

ONLAR İPEK DUBEN

SALT GALATA
28 NİSAN – 28 HAZİRAN 2015

HABER

 N'olmuş? *Bilindik soruya be*

 ILHAM **KAÇIŞ** **YERYÜZÜ** **KADIN** **F**

TWİTTE **İSTEDİĞİNİZ HER AĞ**

Ana Sayfa İlham

Kürtler, Ermeniler, LGBTİ bireyler... "Onlar" bu sergide bir arada!

 Cansu
Yalçın

 28 Nisan
2015

Etnik kökeni, dili, inancı, cinsel yönelimi sebebiyle "öteki" olarak tanımladığımız kişi bir an için sadece **insan** olarak karşımıza çıksa?... O zaman o kişiyi ötekileştirmekte bu kadar ısrarcı davranabilir miydik?

Sanatçı **İpek Duben** "Onlar" isimli çalışmasıyla bizi "öteki" damgası yemiş pek çok gruba yeniden bakmaya davet ediyor. "Onlar" Türkiye'nin "**ötekî**"leri ve onların ötekileştirdiklerine **dair çok kanallı bir video enstalasyonu**. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBTİ bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu **24 kişi** kendi hikayelerini, sergi alanında yayınlanan videolar vasıtasıyla ziyaretçilere anlatıyor.

Fotoğraf: Kenan Sunar

İpek Duben'e göre toplumda bir "*makbul vatandaş*" algısı mevcut. Bu algıya göre *beyaz Sünni Müslüman erkek* dışındaki herkes *makbul vatandaş* tanımının dışında kalıyor; yani "Onlar" oluyor.

Duben bu çalışmasıyla her kesiminden insanların *konuştugu* küçük bir Türkiye yaratmış. Ayrıca sergi mekanındaki video projeksiyonlarının yerleştiriliş düzeni birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı sağlıyor.

Fotoğraf: Mustafa Hazneci

Sanatçının röportaj tekniklerindeki başarısı videolarda konuşan herkesin içten tavrından da anlaşılmakta. Kişiler travma, ön yargı ve tutumlarını en samimi şekilde anlatıyor. Nitekim bu da ziyaretçiye geçiyor ve "öteki"ye ötekileştirmeden bakmanın mümkün olduğu bir hal içine giriliyor. Bunun yanında, projede konuşan 24 kişinin mahremine saygı göstermek amacıyla sergi alanı dışında herhangi bir görselle yüzlerinin açık edilmemesine özellikle dikkat ediliyor.

İpek Duben'in "Onlar" enstalasyonu **Salt Galata**'da 28 Haziran'a kadar ziyaretçiye açık.

‘Ötekiler’ konuşuyor

Ipek Duben'e göre politik bir yönü olmayan bu sosyolojik eserde Türkiye'nin günümüz sosyal durumunu okumak mümkün.

FİSUN YALÇINKAYA

“Askerlik yaptığım bölükte Kürtçe konuşmak yasaktı. Ben de annem Türkçe bilmediği için annemle Kürtçe konuşmak zorundaydım”, “Adam beni polis aracının içinde, seni keseceğim diye tehdit ediyor! Ve bunu yapması mı gerek artık bir ceza alması için? (...) Ulan ben öldükten sonra neye yarar bunun ceza alması”, “Hep şununla karşı karşıya kalabiliriz korkusu hepimizin arkasından hep fısıldar: Yanlış yaptığın anda sana gavur diyecekler!”

Farklı sesler, aynı kaygı

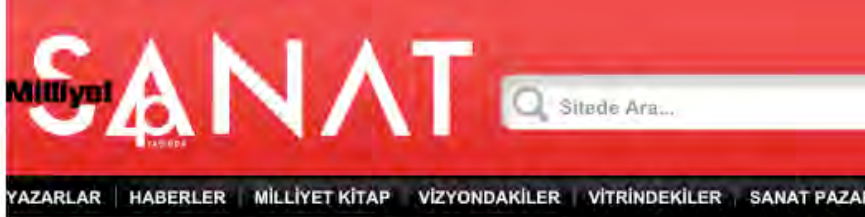
Türkiye'nin farklı kesimlerinden insanların ağzından duyabileceğiniz, kiminin altına imzanızı bile atabileceğiniz cümleler bunlar. Türkiye'nin önde gelen güncel sanatçılarından Ipek Duben, Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen yeni sergisi “Onlar”da farklı etnik

kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin bu samimi anlatılarını bir araya getiriyor. 24 kişinin farklı ekranlarda aynı anda konuştuğu sergide, yanlarına yaklaştığınızda tek tek dinleyebiliyorsunuz. Videolar da konuşanlar sürekli değişiyor. Bir kez dinlediğiniz birini farklı bir konuda konuşurken başka bir ekranda duyabiliyorsunuz.

Büyük sorunlar

“Onlar” bu anlatılar arasında kendi yolunuzu çizmenize izin veren bir proje. Ortak konulara farklı kesimlerden farklı yanıtları dinliyorsunuz. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar, aile içi şiddete maruz kalan kadınlar, beyaz Türkler'in aralarında olduğu bu kişiler hayat hikayelerini anlatıyor basitçe. Sergi, [Salt Galata](#)'da 28 Haziran'a dek sürecek.

Milliyet Sanat • Haberler • Piyasada Sanatlar • 'Ötekiler' konuşuyor

'Ötekiler' konuşuyor

29 Nisan 2015 - 12:04

Beğen 0 Tweet 7 Dört Sitene

İpek Duben, Salt Galata'da Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen, 28 Haziran'a kadar sürecek yeni sergisi 'Onlar'da farklı etnik köken, dil, inanç ve cinsel kimlikte 24 kişinin Türkiye'de varolma hikayelerine yer veriyor

FISUN YALÇINKAYA

"Askerlik yaptığım bölükte Kürtçe konuşmak yasaktı. Ben de annem Türkçe bilmediği için annemle Kürtçe konuşmak zorundaydım," "Adam beni polis aracının içinde, seni keseceğim diye tehdit ediyor! Ve bunu yapması mı gerek artık bir ceza alması için? (...) Ulan ben öldükten sonra neye yarar bunun ceza alması.", "Hep bununla karşı karşıya kalabiliriz korkusu hepimizin arkasından hep fısıldar: Yanlış yaptığın anda sana gavrur diyecekler!"

Türkiye'nin farklı kesimlerinden insanların ağzından duyabileceğiniz, kiminin altına imzanızı bile atabileceğiniz cümleler bunlar. Güncel sanatçı İpek Duben, Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen yeni sergisi 'Onlar'da farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin bu samimi anlatılarını bir araya getiriyor. Salt Galata'da 28 Haziran'a dek sürecek sergiyi izlemek için salona girdiğinizde büyük boyutlu tam vücutlarını görebildiğiniz bu 24 kişinin farklı ekranlarda aynı anda konuştuğunu görüyorsunuz. Her birinin yanına yaklaştığınızda tek tek dinleyebiliyorsunuz. Videolarda konuşanlar sürekli değişiyor. Bir kez dinlediğiniz birini farklı bir konuda konuşurken az sonra başka bir ekranda duyabiliyorsunuz. 'Onlar' bu anlatılar arasında kendi yolunuzu çizmenize izin veren bir porje. Videolar sürekli olarak değişirken ortak konulara farklı kesimlerden farklı yanıtları dinliyorsunuz. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar, aile içi şiddete maruz kalan kadınlar, beyaz Türkler'in aralarında olduğu bu kişiler hayat hikayelerini anlatıyor basitçe. Ancak İpek Duben'e göre politik bir yönü olmayan bu sosyolojik eserde Türkiye'nin günümüz sosyal durumunu okumak mümkün. Irkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere bu sohbet benzeri 24 anlatının samimiyetine mutlaka kulak verin.

Etiketler: Fisun Yalçinkaya İpek duben Salt Galata Vasıf Kortun Onlar

Milliyet.com.tr
Milliyet Gazetesi

Gündem

Son Dakika

Yazarlar

Siyaset

Ekonomi

Dünya

Gündem

Magazin

Uzmanlara

Ana Sayfa

Milliyet Gazetesi'nde Gündem

Gündem Yazarları

Milliyet.com.tr - Gündem - Haber

04.2015 10:00 | 30.11.2015 Salı | 04.2015/23/12

'Ötekiler' konuşuyor

"Askerlik yaptığım bölükte Kürtçe konuşmak yasaktı. Ben de annem Türkçe bilmediği için annemle Kürtçe konuşmak zorundaydım", "Adam beni polis aracının içinde, seni keseceğim diye tehdit ediyor! Ve bunu yapması mı gerek artık bir ceza alması için? (...) Ulan ben öldükten sonra neye yarar bunun ceza alması", "Hep şununla karşı karşıya kalabiliriz korkusu hepimizin arkasından hep fısıldar: Yanlış yaptığın anda sana gavur diyecekleri!"

Paylaş

Tweet

8

Sitene Ekle

Yorum Yaz

0

FİSUN YALCINKAYA

« önceki haber

f

t

g+

in

@

Yorum Yaz

Vazdır

Gözet

Farklı sesler, aynı kaygı

Türkiye'nin farklı kesimlerinden insanların ağzından duyabileceğiniz, kiminin altına imzanızı bile atabileceğiniz cümleler bunlar. Türkiye'nin önde gelen güncel sanatçılarından İpek Düben, Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen yeni sergisi "Onlar"da farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin bu samimi anlatılarını bir araya getiriyor. 24 kişinin farklı ekranlarda aynı anda konuştuğu sergide, yanlarına yaklaştığınızda tek tek dinleyebiliyorsunuz. Videolarda konuşanlar sürekli değişiyor. Bir kez dinlediğiniz birini farklı bir konuda konuşurken başka bir ekranda duyabiliyorsunuz.

APTIV VE AVM TELEFON A1 MADIA
İNCE VİTRİNE MUTLAKA GÖZ ATIN

Büyük sorunlar

"Onlar" bu anlatılar arasında kendi yolunuzu çizmenize izin veren bir proje. Ortak konulara farklı kesimlerden farklı yanıtları dinliyorsunuz. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar, aile içi şiddete maruz kalan kadınlar, beyaz

Türkler'in aralarında olduğu bu kişiler hayat hikayelerini anlatıyor basitçe. Sergi, Salt Galata'da 28 Haziran'a dek sürecek.

Ana Sayfa	Video	Galeri	Güncel	Siyaset	Ekonomi	Dünya	Spor	Kültür Sanat
-----------	-------	--------	--------	---------	---------	-------	------	--------------

29 Nisan 2015 12:38

'Ötekiler'in hikayesi Salt Galata'da sergileniyor

Salt Galata'da Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen sergide birbirinden farklı 24 kişinin Türkiye'de varolma hikayelerine yer veriyor.

Fisun YALÇINKAYA /
Milliyet Sanat - İpek Duben, Salt Galata'da
Vasıf Kortun

küratörlüğünde düzenlenen, 28 Haziran'a kadar sürecek yeni sergisi 'Onlar'da farklı etnik köken, dil, inanç ve cinsel kimlikte 24 kişinin Türkiye'de varolma hikayelerine yer veriyor.

"Askerlik yaptığım bölükte Kürtçe konuşmak yasaktı. Ben de annem Türkçe bilmediği için annemle Kürtçe konuşmak zorundaydım," "Adam beni polis aracının içinde, seni keseceğim diye tehdit ediyor! Ve bunu yapması mı gerek artık bir ceza alması için? (...) Ulan ben öldükten sonra neye yarar bunun ceza alması," "Hep şununla karşı karşıya kalabiliriz korkusu hepimizin arkasından hep fısıldar: Yanlış yaptığın anda sana gavur diyecekler!"

Türkiye'nin farklı kesimlerinden insanların ağzından duyabileceğiniz, kiminin altına imzanızı bile atabileceğiniz cümleler bunlar. Güncel sanatçı İpek Duben, Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen yeni sergisi 'Onlar'da farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin bu samimi anlatılarını bir araya getiriyor. Salt Galata'da 28 Haziran'a dek sürecek sergiyi izlemek için salona girdiğinizde büyük boyutlu tam vücutlarını görebildiğiniz bu 24 kişinin farklı ekranlarda aynı anda konuştuğunu görüyorsunuz. Her birinin yanına yaklaştığınızda tek tek dinleyebiliyorsunuz. Videolarda konuşanlar sürekli değişiyor. Bir kez dinlediğiniz birini farklı bir konuda konuşurken az sonra başka bir ekranda duyabiliyorsunuz. 'Onlar' bu anlatılar arasında kendi yolunuzu çizmenize izin veren bir porje. Videolar sürekli olarak değişirken ortak konulara farklı kesimlerden farklı yanıtları dinliyorsunuz. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar, aile içi şiddete maruz kalan kadınlar, beyaz Türkler'in aralarında olduğu bu kişiler hayat hikayelerini anlatıyor basitçe. Ancak İpek Duben'e göre politik bir yönü olmayan bu sosyolojik eserde Türkiye'nin günümüz sosyal durumunu okumak mümkün. Irkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere bu sohbet benzeri 24 anlatının samimiyetine mutlaka kulak verin.

+ A -

Paylaş

Tweetle 0

Tavsiye Et 0

8+1 0

f t + 2

'Ötekiler'in cümleleri bir arada!

29/04/2015 08:37 A+ A-

Türkiye'nin farklı kesimlerinden insanların ağızından duyabileceğiniz, kiminin altına imzanızı bile atabileceğiniz cümleler İpek Duben'in 'Onlar' videosunda bir araya geliyor.

RADİKAL - "Askerlik yaptığım bölükte Kürtçe konuşmak yasaktı. Ben de annem Türkçe bilmediği için annemle Kürtçe konuşmak zorundaydım", "Adam beni polis aracının içinde, seni keseceğim diye tehdit ediyor! Ve bunu yapması mı gerek artık bir **ceza** ([/index/ceza](#)) alması için? (...) Ulan ben öldükten sonra neye yarar bunun ceza alması", "Hep şununla karşı karşıya kalabiliriz korkusu hepimizin arkasından hep fısıldar: Yanlış yaptığın anda sana gavur diyecekler!"

FARKLI SESLER, AYNI KAYGI

Türkiye ([/index/Türkiye](#))'nin farklı kesimlerinden insanların ağızından duyabileceğiniz, kiminin altına imzanızı bile atabileceğiniz cümleler bunlar. Türkiye'nin önde gelen güncel sanatçılarından İpek Duben, Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen yeni sergisi "Onlar"da farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan

24 kişinin bu samimi anlatılarını bir araya getiriyor. 24 kişinin farklı ekranlarda aynı anda konuştuğu sergide, yanlarına yaklaştığınızda tek tek dinleyebiliyorsunuz. Videolarda konuşanlar sürekli değişiyor. Bir kez dinlediğiniz birini farklı bir konuda konuşurken başka bir ekranda duyabiliyorsunuz.

BÜYÜK SORUNLAR

"Onlar" bu anlatılar arasında kendi yolunuzu çizmenize izin veren bir proje. Ortak konulara farklı kesimlerden farklı yanıtları dinliyorsunuz. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar, **alle** ([/index/alle](#)) içi şiddete maruz kalan kadınlar, beyaz Türkler'in aralarında olduğu bu kişiler **hayat** (<http://www.radikal.com.tr/hayat>) hikayelerini anlatıyor basitçe. Sergi, Salt Galata'da 28 Haziran'a dek sürecek. (Milliyet/Fisun Yalçınkaya)

'Ötekiler'in hikayesi Salt Galata'da sergileniyor

Salt Galata'da Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen sergide birbirinden farklı 24 kişinin Türkiye'de varolma hikayelerine yer veriyor.

[in Paylaşın](#)[f Beğen](#)[Paylaş](#)

0

[Tweet](#)

19

Tarih: 29.04.2015 22:57

Fisun YALÇINKAYA / Milliyet Sanat

İpek Duben, Salt Galata'da Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen, 28 Haziran'a kadar sürecek yeni sergisi 'Onlar'da farklı etnik köken, dil, inanç ve cinsel kimlikte 24 kişinin Türkiye'de varolma hikayelerine yer veriyor.

"Askerlik yaptığım bölükte Kürtçe konuşmak yasaktı. Ben de annem Türkçe bilmediği için annemle Kürtçe konuşmak zorundaydım," "Adam beni polis aracının içinde, seni keseceğim diye tehdit ediyor! Ve bunu yapması mı gerek artık bir ceza alması için? (...) Ulan ben öldükten sonra neye yarar bunun ceza alması," "Hep şununla karşı karşıya kalabiliriz korkusu hepimizin arkasından hep fısıldar: Yanlış yaptığın anda sana gavur diyecekler!"

Türkiye'nin farklı kesimlerinden insanların ağzından duyabileceğiniz, kiminin altına imzanızı bile atabileceğiniz cümleler bunlar. Güncel sanatçı İpek Duben, Vasıf Kortun küratörlüğünde düzenlenen yeni sergisi 'Onlar'da farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin bu samimi anlatılarını bir araya getiriyor. Salt Galata'da 28 Haziran'a dek sürecek sergiyi izlemek için salona girdiğinizde büyük boyutlu tam vücutlarını görebildiğiniz bu 24 kişinin farklı ekranlarda aynı anda konuştuğunu görüyorsunuz. Her birinin yanına yaklaştığınızda tek tek dinleyebiliyorsunuz. Videolarda konuşanlar sürekli değişiyor. Bir kez dinlediğiniz birini farklı bir konuda konuşurken az sonra başka bir ekranda duyabiliyorsunuz. 'Onlar' bu anlatılar arasında kendi yolunuzu çizmenize izin veren bir porje. Videolar sürekli olarak değişirken ortak konulara farklı kesimlerden farklı yanıtları dinliyorsunuz. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar, aile içi şiddete maruz kalan kadınlar, beyaz Türkler'in aralarında olduğu bu kişiler hayat hikayelerini anlatıyor basitçe. Ancak İpek Duben'e göre politik bir yönü olmayan bu sosyolojik eserde Türkiye'nin günümüz sosyal durumunu okumak mümkün. Irkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere bu sohbet benzeri 24 anlatının samimiyetine mutlaka kulak verin.

Sanatatak.com

30.04.2015

Web

SANATATAK

Sanat ve hayat hakkında çok şey

SANATATAK

Sanat ve hayat hakkında çok şey

Yazı arayın Ara

[Kültüratak](#)

:

Farklılıklar kimseyi birbirine yaklaştırmıyor aslında. Herkes kendi bilinmezliği içinde bilhassa ya da farkında olmadan ötekileştiriyor kendine uzak düşeni. Kendisi gibi yaşamayan, konuşmayan, bakmayan, yemeyen, içmeyen hep ‘onlar’. Kendini anlayanın ötekini anlamaktan geçtiğini bilmeyenler için ‘onlar’ hep anlaşılmaz olacak.

©www.saltonline.org

Çocukluğunda sokağındaki işçilerin konuştuğu dili anlamadığında “Vatandaş Türkçe konuş” dediğini itiraf eden İpek Duben’in Salt Galata’daki “Onlar” başlıklı sergisi ötekini anlamak isteyenler için kaçırılmayacak bir fırsat. Onlar kim mi? Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler, başörtülü ve aile içi şiddete maruz kalan kadınlar.

İpek Duben’in video enstalasyonunda büyük panolarda yan yana ya da ayrı görüntülerde onların anlattıklarını dinliyoruz. Birbirlerinden farklı kültürlere, yaşam biçimlerine ve bazen tamamen zıt fikirlere sahip olan insanlar birbirleriyle sohbet ediyorlar bir anlamda.

“Ben kimim?” iç hesaplaşmasından yola çıkan Duben içlerinde hem gençlerin hem de orta yaşlıların olduğu yirmi dört kişiyle konuşmuş. Yıllarca kimlik sorununu hisseden, nereli olduğu hatırlatılan, görmezden gelinen insanların, kocası tarafından şiddet gördüğü yetmezmiş gibi polis tarafından da “evli barklı kadınsın” diye aşağılanan kadının anlattıklarına kulak verin. Kimsenin kimseye benzemesi gerekmediği gibi onların da size benzemesi gerekmiyor. Anlatılan hikâyelerin sizi yakalayacağı kesin. Önemli olan dinleyebilmek ve anlayabilmek.

Sergiye hazırlarken öteki denenenlerin insan olarak karşısına çıktığını belirten Duben, “Katılımcıların hepsi bana güvendi. Bu projeden çok mutluluk duyduğumu söylemek istiyorum. Türkiye’yi hiç tanımadığımı anladım” diyor. Toplumun ‘makbul olmayan vatandaş’ hakkındaki ön yargısını kırarak bir sergiyi hazırladıktan sonra hissettikleri ise; “Önce araştırma yaptım. Üç aşağı beş yukarı neler söyleyeceklerin biliyordum ama hiç duymadığım şeyleri duydum. En önemlisi onların yaşadıklarını hissettim. Ben artık aynı insan değilim... Her şeyin iki tarafı vardır. Biz kendimize nasıl bakıyoruz, ötekine nasıl bakıyoruz? Bu proje ötekinin ötekine bakışı olarak da adlandırılabilir.”

Zaman zaman gülerken çokça hüzünleneceğiniz bir sergi “Onlar”. Serginin küratörü Vasıf Kortun’un dediği gibi, “Bir yandan konuşan bir Türkiye manzarası, o sesleri dinlemek gerekiyor”.

Dinlerken bugüne dek bildiklerinizi, anlatılanları, önyargılarınızı bir kenara koymayı unutmayın.

In 'They,' İpek Duben explores prejudices against 'others'

KAYA GENÇ

•
İSTANBUL•
Published
May 1, 2015

İpek Duben's new multi-channel video work titled 'They' is on display at SALT Galata until June 28

"Hell is other people," mused French philosopher Jean-Paul Sartre in a widely misunderstood line from his one-act play "No Exit." Sartre later explained what he meant by those words: "If relations with someone else are twisted, vitiated, then that other person can only be hell. Why? Because when we think about ourselves, when we try to know ourselves, we use the knowledge of us which other people already have. We judge ourselves with the means other people have and have given us for judging ourselves. Into whatever I say about myself someone else's judgment always enters. Into whatever I feel within myself someone else's judgment enters."

I remembered Sartre's words about self-knowledge and prejudices, while walking down the stairs of SALT Galata to see İpek's Duben's multi-screen video installation "They," on view there until June 28.

Darkness is the first thing you see upon entering the hall that hosts "They." I don't remember visiting a "darker" exhibition - since they are not allowed to take pictures inside, visitors walk into the pitch-dark entrance where they can't use screens of their phones to see whether they are alone or surrounded by strangers.

This must be intentional since Duben's powerful video-installation questions exactly that: our ideas, prejudices and fears of "They," whoever that may be. Presenting video interviews with 24 interviewees who come from different ethnic origins, belief systems and sexual orientations, "They" presents us with touching stories of discrimination and

oppression about Armenians, women wearing head scarves, Jews, Kurds, Alevis, Zazas, Rums (Greeks), Romanis, LGBT individuals and women who experienced domestic violence.

The installation has two "zones," each containing a group of three projections as well as independently placed screens. "In each zone characters appear on screens, having a conversation in the presence of the audience around specific concerns such as racism, discrimination based on religion and beliefs, homophobia, gender inequality and domestic violence," according to the exhibition program. "The installation attempts to encourage dialogue between people who never, or rarely, have a chance to speak with each other. On the independent screens, each character recounts an unbroken monologue. A murmur of languages including Kurdish, Ladino, Armenian, Greek and Turkish, resonate in the background."

One of those voices belongs to Meryem İlayda Atlas, the Op-Ed editor of Daily Sabah, who talks about the discrimination she suffered as a headscarf wearing woman from an early age. She describes how she was forced to change her clothing at university and about the power of patriarchy that oppresses women on both sides of the secular-pious divide. Her anecdotes about being looked down upon because of her public identity is echoed in another screen, where a young Armenian woman talks about her shattered dreams of becoming a public servant in the 1990s after learning about the secret discrimination against Turkey's Armenian citizens at the upper echelons of bureaucracy.

While other interviewees, including LGBT individuals and Kurdish men, talk about their experiences in separate screens, the design of the "zone" sections create a dialogue between those 24 interviewees, as if they are participating in a roundtable discussion.

Duben has degrees from the University of Chicago (M.A.), New York Studio School and Mimar Sinan University (Ph.D.). She has written numerous books on modern and contemporary art. Having participated in the British Museum's "Poetry and exile: contemporary art from the Middle East" exhibition last year Duben exhibited her work at the 13th Istanbul Biennial in 2013 and at Istanbul Modern and The National Museum of Women in the Arts.

I asked Duben why she chose to focus on the subject of "They." "I've been engaged in identity issues since the beginning of 1980s starting with my first show 'Şerife' in 1981," she told me.

"'Şerife' was an iconographic image of Turkish women. In 'What is a Turk?', a postcard and video installation that I showed in 2003 and 2004, I focused on the western gaze's depiction of the Turk and Turkish culture throughout the twentieth century. This work was based on information taken from books and documents published by western authors about Turkey and Turks. 'What is a Turk?' is the precursor of 'They', a video installation about the Other's view of its others. In other words, it is basically about how citizens of Turkey view those citizens that they identify as the Other defined in terms of ethnicity, religion and gender."

I asked Duben how she had approached her interviewees. "In a project based on information provided by selected subjects, it is crucial to establish confidence between the interviewer and the interviewees," she

told me. Of her 24 participants only three knew Duben before. "The rest of the group were not only total strangers to me, they were also ethnically, geographically and socially quite distant from my social environment."

"The only way I could establish any contact with them was through friends and acquaintances who believed in my work and integrity and were willing to introduce me or put in a word of trust about me."

After contacting her interviewees, Duben asked them to look her up on the Internet and visit her website to have an idea about her professional background and the sincerity of her intentions.

"I told them to feel free to express their doubts and ask any question they may have about me, my project, my intentions and how I planned to put the final work to use," she explained. "I tried to make them understand that I respected them, accepted them for who they are, and that I would not abuse their trust..."

Duben knew that transforming her documentary material into art would involve making choices in various aspects of aesthetics, including "the visual quality of the image, its size, sound effects and synchronization of sound and the speed with which it travels, the quality of lighting in the installation space specific to create a particular environment, and the placement of image reflecting panels in relation to each other as well as their distribution in the geometry of the space..." She then created a space of complete darkness, "a homogenous atmospheric vacuum, an undefined universe."

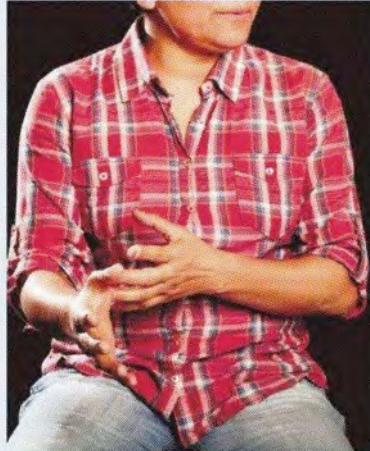
Duben acknowledged that identity politics in Turkey have been coming to the fore in recent years and this has made it possible for her to actualize a project like "They."

"As this transformation is taking place, we are still witnessing manifestations of discrimination as the participants have expressed individually in real life situations. One essential change seems to have taken root by the way and that is the unquestionable rights of covered women."

Very few of her interviewees had yet seen the finished project, Duben told me. "Those who have told me that their attention has not faltered as they viewed and heard each other speak... Getting to know each other is raising their consciousness of each other's travails. The audience response so far seems to be similar."

Her conclusion and characterization of the public space as a 'human theatre' reminded me, again, of Sartre and his play about prejudices in human relationships. "People who have seen the installation have expressed great excitement and in a sense bewilderment at the reality of the human theater in Turkey," Duben said. ■

PREJUDICES EXPOSED

**'THEY'
REVEALS OUR
DARKNESS
TOWARD
'OTHERS'**

IN an intentionally dark project, artist İpek Duben's multi-channel video work, 'They' at SALT Galata, reveals how prejudice pushes people we see as not conforming to our standards to become the other PAGE 12

İpek Duben's new multi-channel video work titled 'They' is on display at **SALT Galata** until June 28

**IN 'THEY,'
İPEK DUBEN
EXPLORES
PREJUDICES
AGAINST
'OTHERS'**

KAYA GENÇ - ISTANBUL

» "HELL is other people," mused French philosopher Jean-Paul Sartre in a widely misunderstood line from his one-act play "No Exit." Sartre later explained what he meant by those words: "If relations with someone else are twisted, vitiated, then that other person can only be hell. Why? Because when we think about ourselves, when we try to know ourselves, we use the knowledge of us which other people already have. We judge ourselves with the means other people have and have given us for judging ourselves. Into whatever I say about myself someone else's judgment always enters. Into whatever I feel within myself someone else's judgment enters."

I remembered Sartre's words about self-knowledge and prejudices, while walking down the stairs of **Sabah Gazete** to see Ipek's Duben's multi-screen video installation "They," on view there until June 28.

Darkness is the first thing you see upon entering the hall that hosts "They." I don't remember visiting a "darker" exhibition - since they are not allowed to take pictures inside, visitors walk into the pitch-dark entrance where they can't use screens of their phones to see whether they are alone or surrounded by strangers.

This must be intentional since Duben's powerful video-installation questions exactly that: our ideas, prejudices and fears of "They," whoever that may be. Presenting video interviews with 24 interviewees who come from different ethnic origins, belief systems and sexual orientations, "They" presents us with touching stories of discrimination and oppression about Armenians, women wearing head scarves, Jews, Kurds, Alevis, Zazas, Rums (Greeks), Romanis, LGBT individuals and women who experienced domestic violence.

The installation has two "zones," each containing a group of three projections as well as independently placed screens. "In each zone characters appear on screens, having a conversation in the presence of the audience around specific concerns such as racism, discrimination based on religion and beliefs, homophobia, gender inequality and domestic violence," according to the exhibition program. "The installation attempts to encourage dialogue between people who never, or rarely, have a chance to speak with each other. On the independent screens, each character recounts an unbroken monologue. A murmur of languages including Kurdish, Ladino, Armenian, Greek and Turkish, resonate in the background."

One of those voices belongs to Meryem İlayda Atlas, the Op-Ed editor of Daily Sabah, who talks about the discrimination she suffered as a headscarf wearing woman from an early age. She describes how she was forced to change her clothing at university and about the power of patriarchy that oppresses women on both sides of the secular-pious divide. Her anecdotes about being looked down upon because of her public identity is echoed in another screen, where a young Armenian woman talks about her shattered dreams of becoming a public servant in the 1990s after learning about the secret discrimination against Turkey's Armenian citizens at the upper echelons of bureaucracy.

While other interviewees, including LGBT individuals and Kurdish men, talk about their experiences in separate screens, the design of the "zone" sections create a dialogue between those 24 interviewees, as if they are participating in a roundtable discussion.

Duben has degrees from the University of Chicago (M.A.), New York Studio School and Mimar Sinan University (Ph.D.). She has written numerous books on modern and contemporary art. Having participated in the British Museum's "Poetry and exile: contemporary art from the Middle East" exhibition last year Duben exhibited her work at the 13th Istanbul Biennial in 2013 and at Istanbul Modern and The National Museum of Women in the Arts.

I asked Duben why she chose to focus on the subject of "They." "I've been engaged in identity issues since the beginning of 1980s starting with my first show 'Şerife' in 1981," she told me.

"Şerife" was an iconographic image of Turkish women. In "What is a Turk?," a postcard and video installation that I showed in 2003 and 2004, I focused on the western gaze's depiction of the Turk and Turkish culture throughout the twentieth century. This work was based on information taken from books and documents published by western authors about Turkey and Turks. "What is a Turk?" is the precursor of "They," a video installation about the Other's view of its others. In other words, it is basically about how citizens of Turkey view those citizens that they identify as the Other defined in terms of ethnicity, religion and gender."

I asked Duben how she had approached her interviewees. "In a project based on information provided by selected subjects, it is crucial to establish confidence between the interviewer and the interviewees," she told me. Of her 24 participants only three knew Duben before. "The rest of the group were not only total strangers to me, they were also ethnically, geographically and socially quite distant from my social environment."

"The only way I could establish any contact with them was through friends and acquaintances who believed in my work and integrity and were willing to introduce me or put in a word of trust about me."

After contacting her interviewees, Duben

asked them to look her up on the Internet and visit her website to have an idea about her professional background and the sincerity of her intentions.

"I told them to feel free to express their doubts and ask any question they may have about me, my project, my intentions and how I planned to put the final work to use," she explained. "I tried to make them understand that I respected them, accepted them for who they are, and that I would not abuse their trust..."

Duben knew that transforming her documentary material into art would involve making choices in various aspects of aesthetics, including "the visual quality of the image, its size, sound effects and synchronization of sound and the speed with which it travels, the quality of lighting in the installation space specific to create a particular environment, and the placement of image reflecting panels in relation to each other as well as their distribution in the geometry of the space..." She then created a space of complete darkness, "a homogenous atmospheric vacuum, an undefined universe."

Duben acknowledged that identity politics in Turkey have been coming to the fore in recent years and this has made it possible for her to actualize a project like "They."

"As this transformation is taking place, we are still witnessing manifestations of discrimination as the participants have expressed individually in real life situations. One essential change seems to have taken root by the way and that is the unquestionable rights of covered women."

Very few of her interviewees had yet seen the finished project, Duben told me. "Those who have told me that their attention has not faltered as they viewed and heard each other speak... Getting to know each other is raising their consciousness of each other's travails. The audience response so far seems to be similar."

Her conclusion and characterization of the public space as a 'human theatre' reminded me, again, of Sartre and his play about prejudices in human relationships. "People who have seen the installation have expressed great excitement and in a sense bewilderment at the reality of the human theater in Turkey," Duben said.

In both of the two zones of the exhibition, characters appear on screens having a conversation in the presence of the audience around specific concerns such as racism, discrimination based on religion and beliefs, homophobia, gender inequality and domestic violence, according to the exhibition program.

Meryem İlayda Atlas, the Op-Ed editor of Daily Sabah, talks about the discrimination she suffered as a headscarf-wearing woman from an early age. She describes how she was forced to change her clothing at university and about the power of patriarchy that oppresses women on both sides of the secular-religious divide.

Ezgi GÖRGÜ
Ceren KAPLAN
İstanbul

İPEK Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu *Onlar*; farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikayelerini *sergi* mekanında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor.

İpek Duben, 10 yıl kadar önce "What is a Turk?" ile Türklerin nasıl görüldüğüne dair, konuyla ilgili kartpostallarla yerleştirmeler yapmıştı. Bugün de 24 katılımcının olduğu, 7 farklı konuyu ele alan Duben, *Onlar*'ı hazırladı. *Onlar sergisi*, **SALT Galeri**'de 28 Haziran'a kadar görülebilir.

'İÇİMİZDE DIŞLADIĞIMIZ İNSANLARI NASIL GÖRÜYORUZ?'

Sanatçı İpek Duben, *sergi* gösteriminden önce geçmişinden de bir örnek vererek kendisinin yaşadıklarını da anlattı. Duben, çocukluğunda 'Vatandaş, Türkçe konuş!' kampanyasının olduğunu ve sokakta rastladığı inşaat işçilerinin kendisine yabancı gelen bir dille konuştuklarını duyunca, "Vatandaş, Türkçe Konuş" dediğini hatırlıyor ve bundan dolayı da utanmış sözlerine ekliyor. Duben'le biz de bu *sergiyle* neyi amaçladığını, bugün için kimliklerin nasıl bir yerde durduğu üzerine konuştuk.

Sergiyi hazırlamak hangi ihtiyaçlardan doğdu?

Benim daha önce yaptığım, 2004'te 'Türk Nedir?/ What is a Turk?' çalışması, Osmanlılar zamanında Türkiye'ye, İstanbul'a gelen birçok gazetecinin, diplomatın ve yazarın intibalarını yazdıkları kitaplarda Türkleri tanımlıyorlardı ve ben de Türk nedir diye bir *sergi* hazırlamıştım. Çoğunlukla da ırkçı ve aşağılayıcı bir tarzda yazılmıştı o dönem yazılanlar. Aradan 10 yıl geçti ve ben bunun bir de biz Türkler, kendimize nasıl bakıyoruz, kendi içimizde dışladığımız ve ötekileştirdiğimiz insanları nasıl görüyoruz ve bu insanlar kimlerdir diye bir sorgulamanın peşinden bu *sergiyi* hazırladım.

Türkiye'de onlar, diğerleri, ya da ötekiler diye tanımlanan kimlikler var ve benim *sergimde* de bunlar açık ve belli. Sadece azınlıklar değil yani Ermeniler, Yahudiler ve Rumlar değil. Aleviler var, Kürtler var, Kürt veya Türk kimlikleriyle evlilik yapanlar da var. Ama onların hepsi kendi hikayelerini anlatıyorlar, kendilerinin nasıl dışlandığını anlatıyorlar. Ayrıca kadın kimliğinin nasıl ötekileştirildiğine dair katılımcılar da var. İster zengin, okumuş, yüksek sınıf olsun, ister daha mütevazı sınıftan olsun; bunların erkeklerle olan evlilikleri içinde olan ilişkilerinde nasıl ezildiklerini, ikinci sınıf vatandaş muamelesi gören kadınlar var. Böyle çok geniş bir tablo var.

24 kişiden dinlediğimiz hikayeler sizde "ötekileştirme" politikasına ve bunun toplumda nasıl karşılık bulduğuna dair neler düşündürdü?

Ben bunun sadece devlet politikası olarak görmüyorum. Toplumun *kültürel* parametreleri içinde yapıyorlar. Konuşmacılar da konuştuğu zaman erkek şiddeti bir devlet politikasına dönüşmüş olabilir. Ama zaten bu *kültür* de çok yaygın. Bu devlet politikası olmasa da ataerkil bir toplum, oradaki bir konuşmacının dediği gibi maço çocuklarla dolu olan bir toplum. Bu toplumun yapısını erkeklerin ağzından da duyuyorsunuz.

2015 ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLÜ ADAYLARINIZI BEKLİYOR

ANASAYFA • YAZARLAR • GÜNDEM • İŞÇİ-SENDİKA • POLİTİKA • DÜNYA • DERGİLER • DOSYALAR • GALERİ

1977'den 2014'e fotoğraflarla 1 Mayıs...

ANASAYFA / KÜLTÜR

'Onlar' kim?

A- A+

Eklenme Tarihi: 02 Mayıs 2015 04:53

Ezgi GÖRGÜ
Ceren KAPLAN
İstanbul

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikayelerini sergi mekanında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor.

İpek Duben, 10 yıl kadar önce "What is a Turk?" ile Türklerin nasıl görüldüğüne dair, konuyla ilgili kartpostallarla yerleştirmeler yapmıştı. Bugün de 24 katılımcının olduğu, 7 farklı konuyu ele alan Duben, Onlar'ı hazırladı. Onlar sergisi, SALT Galata'da 28 Haziran'a kadar görülebilir.

'İÇİMİZDE DIŞLADIĞIMIZ İNSANLARI NASIL GÖRÜYÖRÜZ?'

Sanatçı İpek Duben, sergi gösteriminden önce geçmişinden de bir örnek vererek kendisinin yaşadıklarını da anlattı. Duben, çocukluğunda 'Vatandaş, Türkçe konuş!' kampanyasının olduğunu ve sokakta rastladığı inşaat işçilerinin kendisine yabancı gelen bir dille konuştuklarını duyunca, "Vatandaş, Türkçe Konuş" dediğini hatırlıyor ve bundan dolayı da utandığını sözlerine ekliyor. Duben'le biz de bu sergiyle neyi amaçladığını, bugün için kimliklerin nasıl bir yerde durduğu üzerine konuştuk.

Sergiyi hazırlamak hangi ihtiyaçlardan doğdu?

Benim daha önce yaptığım, 2004'te Türk Nedir?/ What is a Turk? çalışması, Osmanlılar zamanında Türkiye'ye, İstanbul'a gelen birçok gazetecinin, diplomatın ve yazarın intibalarını yazdıkları kitaplarda Türkleri tanımlıyorlardı ve ben de Türk nedir diye bir sergi hazırlamıştım. Çoğunlukla da ırkçı ve aşağılayıcı bir tarzda yazılmıştı o dönem yazılanlar. Aradan 10 yıl geçti ve ben bunun bir de biz Türkler, kendimize nasıl bakıyoruz, kendi içimizde dışladığımız ve ötekileştirdiğimiz insanları nasıl görüyoruz ve bu insanlar kimlerdir diye bir sorulmanın peşinden bu sergiyi hazırladım.

Türkiye'de onlar, diğerleri, ya da ötekiler diye tanımlanan kimlikler var ve benim sergimde de bunlar açık ve belli. Sadece azınlıklar değil yani Ermeniler, Yahudiler ve Rumlar değil. Aleviler var, Kürtler var, Kürt veya Türk kimlikleriyle evlilik yapanlar da var. Ama onların hepsi kendi hikayelerini anlatıyorlar, kendilerinin nasıl dışlandığını anlatıyorlar. Ayrıca kadın kimliğinin nasıl ötekileştirildiğine

VARİS'E ÇÖZÜM...!

Gizli tehlike olan varis problemine **en kolay** çözüm yöntemi.. [devamı>](#)

HANIMLAR DİKKAT !

Ülkemizde çok yaygınlaşan **varis'e uzmanlardan** uyan.. [mutlaka okuyun >](#)

'MEĞERSE BEN ERMENİ'YMİŞİM'

Yaşını hiç göstermeyen sarı elbise-
li bir hanımefendi var ekranda.
Hemşinli. Anneanesi yöreye
dini öğreten, Müslümanlığı
anlatan biri. Kendisi çok zaman
sonra gezmeye gidiyor memle-
ketine, ararken tararken bir de
bakıyor ki; meğer Ermeni'ymiş,
anneanesi de öyle! Onun gibi
çok var: Okulda bayrak direği
tutturulmayan Yahudi çocuğu,
annesiyile Kürtçe konuşturul-
mayan asker...

Türkiye'nin
'öteki'leri çok.
SAAT Culture'daki
"Onlar" adlı video
sergisinde bazıları
konuşma şansı
buluyor. Fakat
konuşanların
fotoğraflarının
çekilmesi yasak,
sadece izlenebilir.

JÜLİDE GÜNGÖR İSTANBUL

Anlatmaya başlamadan önce hakkında Yahudi olması dışında hiçbir şey bilmediğimiz kırmızı ayakkabılı hanımefendiyi dinleyelim: "...Okuldayken bayrak töreni kapalı bir salonda yapılırdı, ortaya bir bayrak gelirdi ve bayrağın sopasını tutmak gerekirdi ve bu gönüllük esasıyla yapılırdı; parmağını kaldırır, gider, tutardın. Bu iyi bir şeydi anlaşılan ki, ben de istemişim. Gittim bayrağın dibine kadar, sonra ne olduysa geri yollandım! Hiç anlamadım ben bunu o zaman. Yıllar sonra, herhalde mesela 40 yaşında falan anladım, yani geri yollanmanın tamamen kimliğimle ilgili olduğunu. Yani o Yahudi'nin eli kirli midir nedir, bilmiyorum, niye o bayrak direğini tutmamalıdır."

O bayrak direğini tutamayan öyle çok vatandaşımız var ki... Sadece o da değil ayrıca. Zulme uğrama korkusuyla dedesinden Zazaca öğrenemeyen; arkadaşlarının "Senin kuyruğun nerde?" sorusuna ne cevap vereceğini bilemeyen; burakin polis, itfaiyeci, asker, savcı... Tarih öğretmeni bile olamayan; bölükte Kürtçe konuşmak yasak olduğu ve annesi de başka bir dil bilmediği için askerlik boyunca annesiyle doğru düzgün konuşamayan, annesinden duyduğu yegâne öğüt, "Evden çıkınca Ermeni kimliğini gizle, tamam mı?" olan...

Türkiye, çoğunluk tarafından makbul görülmeyenlerin, diğer deyişle 'öteki'lerin hikâyeleriyle dolu. Aslında sadece Türkiye değil, dünya bunlarla dolu. Ama biz hep resmi şeyleri dinlemişiz. O yüzden şimdi, Orhan Pamuk'un roman (Kafamda Bir Tuhaf-lik) kahramanı Mevlüt'ün arkadaşı Ferhat'ın deyişleriyle resmi değil de şahsi görüşlerle karşılaşınca bir tuhaf oluyoruz. Anlatılanlar, yani bu şahsi anılar; mecliste başka bir dil konuşulmasına asla tahammülü olmayan birinin bile kafasını karıştırıyor.

VATANDAŞ, TÜRKÇE KONUSU

İpek Duben sağ olsun. İyi ki farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını "Onlar" isimli **sergi** vesilesiyle bir araya topladı ve **SADE ÇULMA**'nın alt katındaki dev ekranlara yansıttı. **Sergide**; Kürtler, Aleviler, Zazalar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar yanı sıra başörtülü kadınlar, şiddet gören kadınlar ve farklı cinsel kimlikli bireyler var. Yalnız Rum-lar yok, Rum bulamamış Duben. Çünkü onların, "Biz böyle projelere kesinlikle katılmıyoruz." gibi bir kararları, tavırları var.

Ciddi bir şekilde konuşan, anlatan bir Türkiye manzarası karşınızdaki. "Vatandaş Türkçe konusu!" yoksa da sonsuza dek sus'tan sonra... "Katılırsınız, katılmazsınız ayrı ama o sesleri dinlemek gerekiyor." diyor ve ekliyor Duben: "Herkesin bir 'Vatandaş Türkçe konusu!' anısı var bu ülkede. Benim de... Galiba ilkokuldayken sokakta başkaca bir şey, dil konuşanlara ben de demiştim bir keresinde; 'Vatandaş Türkçe Konusu!' diye..."

Zaten **sergideki** beyaz gömleli genç hanım gibi pek çok kişi şu fikirde: "Her ne kadar yakın arkadaşım olursa olsun, iş milliyetçiliğe dönerse herkes kendi tımağını çıkarır gibi geliyor bana..." Ayrıca yine kareli gömleli beyefendinin dillendirdiği bir gerçek de var ki; "Doğduğunuz,

yaşadığınız yerin/ülkenin dilini öğrenmeye ve oradaki insanlarla, en azından esnafla bir arada yaşamak için bir açıdan, küçük bir açı bile olsa erimeye mecbursunuz. ...Yani insan evinde ve bayramlarında ve yakın ailesiyle istediğini yapabilir de... Şu deniyor bir şekilde: Burada yaşamaya devam edebilirsin ama susman gerekir!"

İPEK DUBEN

SORUMLU, DEVLETİN AZINLIK POLİTİKASI

Peki, ortak noktada nasıl buluşulabilir? Cevabı mavi elbiseli genç hanım versin: "Öteki"ler korkularından sıyrılmaya ya da tabii bu yine gidiyor geliyor devlete dayanıyor; eğer lise kitabında o insanlar sadece o yanın sayfalık işte 1915 Ermeni katliamı diye bir şey okumasa, işte sürekli Ermeni dendiği zaman ASALA diye bir örgütten konuşulmasa belki... Yan yana geliş daha kolay olabilirdi. Bence bu kadar geç kalmasının en büyük nedeni hâlâ da süren, senelerdir de süren, yüzyıldır da süren devletin azınlık politikasıdır, yani hiçbir zaman yan yana gelmesine izin vermemiş bir politika vardır!"

Çok kanallı video enstalasyonu "Onlar" **SADE ÇULMA**'da 28 Haziran'a kadar açık. 24 ayrı insan orada, gözünüzün içine baka baka anlatıyor. Hem tek tek hem de konu konuyu açar şekilde sanki bir yuvarlak masa toplantısında buluşmuşlar, birbirleriyle konuşuyorlarmış gibi... Kafanızı karıştırmak için ya da devletimizin gücünden emin olmak için gidin, izleyin. Çünkü Celal Salik'in de (Kara Kitap) dediği gibi: "Vatandaşlarımızın şahsi görüşleriyle resmi görüşleri arasındaki farkın derinliği devletimizin gücünün kanıtıdır."

'Meğerse ben Ermeni'ymişim'

TÜRKİYE'NİN ÖTENLERİ ÇOK: SALT GALATA'DAKİ "DNLAR" ADLI VIDEO SERCİSİNDE BAZILARI KONUŞMA ŞANFI BULUYOR. FAKAT KONUŞANLARIN FOTOĞRAFLARININ ÇEKİLMESİ YASAK. SADECE GLENEBİLİR.

JÜLİDE GÜNGÖR - İSTANBUL

2 Mayıs 2015, Cumartesi

Yaşını hiç göstermeyen sarı elbiseli bir hanımefendi var ekranda. Hemşinili. Anneannesi yöreye dini öğreten, Müslümanlığı anlatan biri. Kendisi çok zaman sonra gezmeye gidiyor memleketine, ararken tararken bir de bakıyor ki; meğer Ermeni'ymiş, anneannesi de öyle! Onun gibi çok var. Okulda bayrak direği tutturulmayan Yahudi çocuğu, annesiyle Kürtçe konuşturulmayan asker...

Anlatmaya başlamadan önce hakkında Yahudi olması dışında hiçbir şey bilmediğimiz kırmızı ayakkabılı hanımefendiyi dinleyelim: "... Okuldayken bayrak töreni kapalı bir salonda yapılırdı, ortaya bir bayrak gelirdi ve bayrağın sopasını tutmak gerekirdi ve bu gönüllülüğü esasıyla yapılırdı; parmağını kaldırır, gider, tutardın. Bu iyi bir şeydi anlaşılan ki, ben de istemişim. Gittim bayrağın dibine kadar, sonra ne olduysa geri yollandım! Hiç anlamadım ben bunu o zaman. Yıllar sonra, herhalde mesele 40

yaşında falan anladım, yani geri yollanmamın tamamen kimliğimle ilgili olduğunu. Yani o Yahudi'nin eli kirli midir nedir, bilmiyorum, niye o bayrak direğini tutmamalıdır."

O bayrak direğini tutamayan öyle çok vatandaşımız var ki... Sadece o da değil ayrıca, Zulme uğrama korkusuyla dedesinden Zazaça öğrenemeyen; arkadaşlarının "Senin kuyruğun nerde?" sorusuna ne cevap vereceğini bilemeyen; bırakın polis, itfaiyeci, asker, savcı... Tarih öğretmeni bile olamayan; bölükte Kürtçe konuşmak yasak olduğu ve annesi de başka bir dil bilmediği için askerlik boyunca annesiyle doğru düzgün konuşamayan, annesinden duyduğu yegâne öğüt, "Evden çıkınca Ermeni kimliğini gizle, tamam mı?" olan...

Türkiye, çoğunluk tarafından makbul görülmeyenlerin, diğer deyişle

'öteki'lerin hikâyeleriyle dolu. Aslında sadece Türkiye değil, dünya bunlarla dolu. Ama biz hep resmi şeyleri dinlemişiz. O yüzden şimdi, Orhan Pamuk'un roman (Kafamda Bir Tuhaflık) kahramanı Mevlüt'ün arkadaşı Ferhat'ın deyişiyle resmi değil de şahsi görüşlerle karşılaşınca bir tuhaf oluyoruz. Anlatılanlar, yani bu şahsi anılar; mecliste başka bir dil konuşulmasına asla tahammülü olmayan birinin bile kafasını karıştırıyor.

VATANDAŞ, TÜRKÇE KONUŞ!

İpek Duben sağ olsun. İyi ki farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını "Onlar" isimli sergi vesilesiyle bir araya topladı ve SALT Galata'nın alt katındaki dev ekranlara yansıttı. Sergide; Kürtler, Aleviler, Zazalar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar yanı sıra başörtülü kadınlar, şiddet gören kadınlar ve farklı cinsel kimlikli bireyler var. Yalnız Rumlar yok, Rum bulamamış Duben. Çünkü onların, "Biz böyle projelere kesinlikle katılmıyoruz." gibi bir kararları, tavırları var.

Ciddi bir şekilde konuşan, anlatan bir Türkiye manzarası karşımızdaki. "Vatandaş Türkçe konuş!" yoksa da sonsuza dek sus'tan sonra... "Katılırsınız, katılmazsınız ayrı ama o sesleri dinlemek gerekiyor." diyor ve ekliyor Duben: "Herkesin bir 'Vatandaş Türkçe konuş!' anısı var bu ülkede. Benim de... Galiba ilkokuldayken sokakta başkaca bir şey, dil konuşanlara ben de demiştim bir keresinde; 'Vatandaş Türkçe Konuş!' diye..."

Zaten sergideki beyaz gömlekli genç hanım gibi pek çok kişi şu fikirde: "Her ne kadar yakın arkadaşım olursa olsun, iş milliyetçiliğe dönerse herkes kendi tırnağını çıkartır gibi geliyor bana..." Ayrıca yine kareli gömlekli beyefendinin dillendirdiği bir gerçek de var ki; "Doğduğunuz, yaşadığınız yerin/ülkenin dilini öğrenmeye ve oradaki insanlarla, en azından esnafla bir arada yaşamak için bir açıdan, küçük bir aç bile olsa erimeye mecbursunuz. ...Yani insan evinde ve bayramlarında ve yakın ailesiyle istediğini yapabilir de... Şu deniyor bir şekilde: Burada yaşamaya devam edebilirsin ama susman gerekir!"

SORUMLU, DEVLETİN AZINLIK POLİTİKASI

Peki, ortak noktada nasıl buluşulabilir? Cevabı mavi elbiseli genç hanım versin: "Öteki"ler korkularından sıyrılınca ya da tabii bu yine gidiyor geliyor devlete dayanıyor; eğer lise kitabında o insanlar sadece o yarım sayfalık işte 1915 Ermeni katliamı diye bir şey okumasa, işte sürekli Ermeni dendiği zaman ASALA diye bir örgütten konuşulmasa belki... Yan yana geliş daha kolay olabilirdi. Bence bu kadar geç kalmasının en büyük nedeni hâlâ da süren, senelerdir de süren, yüzyıldır da süren devletin azınlık politikasıdır, yani hiçbir zaman yan yana gelmesine izin vermemiş bir politika vardır!"

Çok kanallı video enstalasyonu "Onlar" SALT Galata'da 28 Haziran'a kadar açık. 24 ayrı insan orada, gözünüzün içine baka baka anlatıyor. Hem tek tek hem de konu konuyu açar şekilde sanki bir yuvarlak masa toplantısında buluşmuşlar, birbirleriyle konuşuyorlarmış gibi... Kafanızı karıştırmak için ya da devletimizin gücünden emin olmak için gidin, izleyin. Çünkü Celal Salik'in de (Kara Kitap) dediği gibi: "Vatandaşlarımızın şahsi görüşleriyle resmi görüşleri arasındaki farkın derinliği devletimizin gücünün kanıtıdır."

“Onlar” İpek Duben @SALT Galata / 28 Nisan – 28 Haziran

Sedef Can (<http://mistiklal.com/author/sedef/>)

3 Mayıs 2015

(<http://mistiklal.com/2015/05/onlar-ipek-duben-salt-galata-28-nisan-28-haziran/>)

Yorumsuz (http://mistiklal.com/2015/05/onlar-ipek-duben-salt-galata-28-nisan-28-haziran/#disqus_thread)

Türkiye için Psikoterapi Vakti: Onlar

Geçtiğimiz Çarşamba günü İpek Duben'in Türkiye'deki "öteki" algısı üzerine hazırladığı video enstalâsyonunu görmek için [SALT Galata \(http://saltonline.org/\)](http://saltonline.org/)'daki basın ön gösteriminde soluğu aldım. Çeşitli cinsel yönelimlere, etnik kimliklere ve inançlara sahip insanlarla yapılan mülakatlardan oluşan eser Türkiye'nin büyük yaraları ile yüzleşmesi için bir kapı açıyor. Kendilerini devlet ve toplum tarafından makbul vatandaş olarak hissedemeyenler büyük bir içtenlikle hikâyelerini anlatıyorlar.

Ermeni olmak ne demek sahi? Peki, Kürt olmak? Lezbiyen olmak mesela? Ya da kafamda empatisini bir türlü kuramadığım kocası tarafından ölümüne dövülen bir kadın olmak? İşte *Onlar* bu kez karşınızdalar size bir kitap sayfasından ya da makaleden seslenmiyorlar yüzünüze bakıyor ve anlatıyorlar neler hissettiklerini, nelere tanık olduklarını...

Söyleşi pratiği kendi içinde çok farklı bir dinamiğe sahip, aslında biraz tehlikeli de buluyorum çünkü ortaya çok içten bir şey de çıkabilir tam tersi tamamen yönlendirilmiş ve yapay bir şey de. İnsanın tabiatı zaten böyle; yalnızken olduğumuz kişi ile bir özne ile muhatap olduğumuz an dönüştüğümüz kişi elbette aynı değil lakin mühim olan bu iki mevcudiyet arasındaki mesafeyi olabildiğince kısaltmak. Burada bir de kameraya konuşuyor olmanın gerginliğini göz önünde bulundurmak gerekiyor. Kimi zaman politik doğruculuk adına, kimi zaman kendiniz bile anlayamadan karşınızdakinin entelektüel birikiminden duyduğunuz kaygı ile makul olanı yapmak için inanmadığınız şekilde cevap verebilirsiniz sorulara. İpek Duben'in sanırım bu çalışmadaki en büyük başarısı söyleşi pratiğinde tezahür eden sorunları aşarak konuştuğu kişilerle o samimiyet köprüsünün kurabilmiş olması. O sebepten karşımızda suni olmaktan çok uzak içten bir iş var.

İzlerken uzun bir terapide gibi hissediyorum kendimi, işte diyorum bu Türkiye için Psikoterapi vaktinin geldiğinin bir işareti. Artık gerçekten kendi toplumsal bilinçaltımızla yüzleşmemiz ve görmezden geldiklerimizi konuşmaya başlamamız gerekiyor. Yoksa bu ülkenin ergenliği bitmek bilmeyecek, yoksa biz kendimizi asla gerçekleştiremeyeceğiz.

Tanıdığım herkesin bunu görmesi gerek diye düşündüm SALT'tan ayrılırken çünkü bence hepimizin böyle bir sarsıntıya ihtiyacı var. En tutucu muhafazakâr kesimden, kendini en liberal ve açık fikirli olarak tanımlayan kesime kadar herkesin buna çok ihtiyacı var. Çünkü yaralar konuşarak iyileşecek, bizler tarihimize ve hatta geçte kim olduğumuzla konuşarak yüzleşeceğiz. Bu çalışma ne kadar kişiye ulaşacak bilemiyorum ancak toplumumuz için çok önemli bir adım olduğunu biliyorum. *Onlar 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da görülebilir.*

“

İpek Duben (<http://www.ipekduben.com/>)'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan What is a Turk? (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, Poetry and exile: contemporary art from the Middle East sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında öğretmenlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950 (2007) ile Çağdaş Düşünce ve Sanat (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Lgbthaber.wordpress

04.05.2015

Web

4 Mayıs 20154 Mayıs 2015

‘Ötekiler’in cümleleri bir arada!

“Onlar” bu anlatılar arasında kendi yolunuzu çizmenize izin veren bir proje. Ortak konulara farklı kesimlerden farklı yanıtları dinliyorsunuz. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar, aile içi şiddete maruz kalan kadınlar, beyaz Türkler’in aralarında olduğu bu kişiler hayat hikayelerini anlatıyor basitçe. Sergi, Salt Galata’da 28 Haziran’a dek sürecek.

Haber içinde yayınlandıalevi, ötekiler, bisexüel, ermeni, eşcinsel, gay, homofobi, istanbul, kürt, lezbiyen, lgbt, roman, rum, salt galata, sergi, türkiye, transeksüel, travesti, yahudi, zaza etiketlendiYorum bırakın

Turkey: 'So, as it turns out, I'm Armenian'

May 4, 2015 By [administrator](#) [Leave a Comment](#)

The "Onlar" (Them) multi-screen video exhibit can be visited at SALT Galata until June 28. (Photo: Kenan Sunar)

By JÜLİDE GÜNGÖR

An older woman wearing a yellow dress appears on the TV screen.

She is from Hemşin, and her maternal grandmother is a teacher of Islam. The woman in the yellow dress explains that many years later she returned for a visit. On doing some research, she discovered that she and her grandmother actually shared something unexpected — they were both **Armenian**. There are

so many other stories like this in Turkey: the Jewish child not allowed to hold the flagstick at school, the young soldier not allowed to speak Kurdish with his mother, etc. The "others" of Turkey are all at [SALT Galata](#) in the exhibition "Onlar" (Them) right now. report [ZAMAN](#)

Let's start off with the woman wearing red shoes about whom we know nothing, except that she is Jewish, before she starts talking: "When I was in primary school, our flag ceremony would always take place in a closed salon. A flag would be brought into the middle of the salon, and everyone had to put their hands out and hold the flagstick together; kids would volunteer for this. You'd raise your hand if you wanted to, and then go and hold the stick. Everyone wanted to do it, me included. So one day I went up to hold the flagstick, but I was sent back! I didn't understand why at the time. Years later, I realized that it was completely identity based; I had been sent back because I was Jewish. I don't know if it was thought that maybe Jewish peoples' hands were dirty, or what, but I wasn't meant to hold that flagstick."

The truth is there are many citizens in Turkey who have shared similar stories. There are those who weren't able to learn their native Zaza language, a Kurdish dialect from their grandparents for fear of retribution. The soldier who couldn't speak to his mother for years as he was on military duty and couldn't be overheard speaking Kurdish, though she only knew Kurdish. The youth whose mother would warn him whenever he left home, "Keep your Armenian identity a secret out there!"

Of course, these sorts of stories can be found all over the world, but in Turkey, the official version of events has been widely heard and accepted by the masses. This is why we sometimes feel strange when we encounter not the official, but the personal versions and accounts of what really happened way back when.

Citizen, speak Turkish!

[İpek Duben](#) deserves congratulations for her work. She gathered stories from 24 people of varying ethnicities, religions, languages and so on, and has put them all up for display and thought by those heading over to the SALT Galata gallery to see the "Onlar" exhibition.

The exhibition gives space to stories and memories from Kurdish, Alevi, Armenian,

Jewish and Roma citizens of Turkey. Headscarved women and women who are victims of violence are also included in this exhibition. Curiously, there is no Turkish Greek voice. Apparently, Duben was unable to find anyone from this group willing to participate in this exhibition.

What we have in this new SALT exhibition is a serious vista of Turkey, one that needs to be heard. Duben herself says, "Whether you agree or not, you need to listen to these voices," adding, "Everyone seems to have their own 'Citizen, speak Turkish!' memory in this country, myself included."

State's minority policies responsible for all of this

But how do we meet on middle ground? We hear from a young woman in blue busy perusing the show: "When we remove the fear of being 'other,' this entire business goes back to the state. If high school students weren't treated to half a page of information on the events of 1915, if the talk didn't always circle back to the Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia [ASALA] when the topic of Armenians comes up, well, if these things weren't the case, maybe coming together would have been easier. I think the factor that has made us all so late to confront these realities, that has made things drag on for so long, has been the state policies on minorities. We are talking about policies that have simply never allowed people to stand as one, to come together."

This multi-screened video installation is on display until June 28. If you are in the mood to allow your mind some new confusion or to dispel any doubts about the power of our state, head over to see this. Because as Celal Salik noted in his book recently, "The deep differences between our citizens' personal views and the official views we hear reflects the power of our state."

The "Onlar" (Them) multi-screen video exhibit can be visited at [SALT Galata](#) until June 28.

PHOTOS: KENAN SUNAR

JÜLİDE GÜNGÖR İSTANBUL

▶ An older woman wearing a yellow dress appears on the TV screen. She is from Hemsin, and her maternal grandmother is a teacher of Islam. The woman in the yellow dress explains that many years later she returned for a visit. On doing some research, she discovered that she and her grandmother actually shared something unexpected -- they were both Armenian. There are so many other stories like this in Turkey: the Jewish child not allowed to hold the flagstick at school, the young soldier not allowed to speak Kurdish with his mother, etc. The "others" of Turkey are all at [SALT Galata](#) in the exhibition "Onlar" (Them) right now.

Let's start off with the woman wearing red shoes about whom we know nothing, except that she is Jewish, before she starts talking: "When I was in primary school, our flag ceremony would always take place in a closed salon. A flag would be brought into the middle of the salon, and everyone had to put

'So,
as it
turns
out, I'm

ARMENIAN'

Citizen, speak Turkish!

İpek Duben deserves congratulations for her work. She gathered stories from 24 people of varying ethnicities, religions, languages and so on, and has put them all up for display and thought by those heading over to the [SALT Galata](#) gallery to see the "Onlar" exhibition.

The exhibition gives space to stories and memories from Kurdish, Alevi, Armenian, Jewish and Roma citizens of Turkey. Heads-carved women and women who are victims of violence are also included in this exhibition. Curiously, there is no Turkish Greek voice. Apparently, Duben was unable to find anyone from this group willing to participate in this exhibition.

What we have in this new SALT exhibition is a serious vista of Turkey, one that needs to be heard. Duben herself says, "Whether you agree or not, you need to listen to these voices," adding, "Everyone seems to have

JÜLİDE GÜNGÖR İSTANBUL

An older woman wearing a yellow dress appears on the TV screen. She is from Hemsin, and her maternal grandmother is a teacher of Islam. The woman in the yellow dress explains that many years later she returned for a visit. On doing some research, she discovered that she and her grandmother actually shared something unexpected -- they were both Armenian. There are so many other stories like this in Turkey: the Jewish child not allowed to hold the flagstick at school, the young soldier not allowed to speak Kurdish with his mother, etc. The "others" of Turkey are all at **SALT Galata** in the exhibition "Onlar" (Them) right now.

Let's start off with the woman wearing red shoes about whom we know nothing, except that she is Jewish, before she starts talking: "When I was in primary school, our flag ceremony would always take place in a closed salon. A flag would be brought into the middle of the salon, and everyone had to put their hands out and hold the flagstick together; kids would volunteer for this. You'd raise your hand if you wanted to, and then go and hold the stick. Everyone wanted to do it, me included. So one day I went up to hold the flagstick, but I was sent back! I didn't understand why at the time. Years later, I realized that it was completely identity based; I had been sent back because I was Jewish. I don't know if it was thought that maybe Jewish peoples' hands were dirty, or what, but I wasn't meant to hold that flagstick."

The truth is there are many citizens in Turkey who have shared similar stories. There are those who weren't able to learn their native Zaza language, a Kurdish dialect from their grandparents for fear of retribution. The soldier who couldn't speak to his mother for years as he was on military duty and couldn't be overheard speaking Kurdish, though she only knew Kurdish. The youth whose mother would warn him whenever he left home, "Keep your Armenian identity a secret out there!"

Of course, these sorts of stories can be found all over the world, but in Turkey, the official version of events has been widely heard and accepted by the masses. This is why we sometimes feel strange when we encounter not the official, but the personal versions and accounts of what really happened way back when.

**'So,
as it
turns
out, I'm**

ARMENIAN'

Ipek Duban gathered stories from 24 people of varying ethnicities, religions, languages and so on, and has put them all up for display at the **SALT Galata with the 'Onlar' exhibition**

Citizen, speak Turkish!

Ipek Duban deserves congratulations for her work. She gathered stories from 24 people of varying ethnicities, religions, languages and so on, and has put them all up for display and thought by those heading over to the **SALT Galata** gallery to see the "Onlar" exhibition.

The exhibition gives space to stories and memories from Kurdish, Alevi, Armenian, Jewish and Roma citizens of Turkey. Heads-carved women and women who are victims of violence are also included in this exhibition. Curiously, there is no Turkish Greek voice. Apparently, Duban was unable to find anyone from this group willing to participate in this exhibition.

What we have in this new SALT exhibition is a serious vista of Turkey, one that needs to be heard. Duban herself says, "Whether you agree or not, you need to listen to these voices," adding, "Everyone seems to have their own 'Citizen, speak Turkish!' memory in this country, myself included."

But how do we meet on middle ground? We hear from a young woman in blue busy perusing the show: "When we remove the fear of being 'other,' this entire business goes back to the state. If high school students weren't treated to half a page of information on the events of 1915, if the talk didn't always circle back to the Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia [ASALA] when the topic of Armenians comes up, well, if these things weren't the case, maybe coming together would have been easier. I think the factor that has made us all so late to confront these realities, that has made things drag on for so long, has been the state policies on minorities. We are talking about policies that have simply never allowed people to stand as one, to come together."

This multi-screened video installation is on display until June 28. If you are in the mood to allow your mind some new confusion or to dispel any doubts about the power of our state, head over to see this. Because as Celal Salik noted in his book recently, "The deep differences between our citizens' personal views and the official views we hear reflects the power of our state."

'Onlar' anlatsın, biz dinleyelim

İpek Duben **SALT Galata**'daki sergisinde 'ötekileri' konuşturuyor. 28 Haziran'a kadar devam edecek olan 'Onlar' başlıklı sergiyi oluşturan çok kanallı video yerleştirmesi, Türkiye'de yaşayan bireylerin ağzından, herkese tanındık gelebilecek ayrımcılık hikâyelerine ışık tutuyor.

TUĞBA ESEN

ztugbaesen@gmail.com

Sergi mekânında hep bir ağzıdan konuşan bir grup insan karşılıyor sizi. Karanlık salona adım atıp ekranlara yaklaştığınızda, biri anlatmaya başlıyor. Ve onun anlattıkları, dinledikçe daha da tanındık geliyor kulağınıza. Videolarda konuşan insanlar, kimi zaman söylediklerinin tutarlılığına aldırmadan içlerini döküyorlar. Karşı taraftan bir soru ya da cevap beklemiyor, sadece anlatıyorlar. Bir ekrandan uzaklaşıp diğerlerine yaklaştığınızda ise sesler birbirine karışarak anlamsız bir uğultuya dönüşüyor.

İpek Duben, 'Onlar' adlı çok kanallı yerleştirmesinde, tek bir işle çok şey anlatmayı seçmiş. Türkiye'deki 'öteki' ve 'yabancı' algısını, ötekileştirilenle-

rin ağzından aktaran Duben, izleyiciyi Kürt, Laz, Ermeni, Rum, Roman, Zaza, Alevi, Yahudi, LGBTİ bireyler ve başörtülü kadınların ayrımcılığa dair anlattıklarıyla başa bırakıyor. Konuşmacıların dile getirdikleri gerçekler, izleyicinin zihninde de çağrışımlar yaratıyor.

Bir Kürt olarak İstanbul'da yaşamının zorlukları, kanıksanmış önyargılar yüzünden gizlenen Alevi

kimliği, LGBTİ bireylerin her gün mücadele etmek zorunda olduğu homofobi, popüler televizyon dizileri de dahil olmak üzere çok çeşitli kanallarla yaygınlaştırılan Ermeni karşıtlığı, başörtülü bir kadının hem toplumla hem de kendi muhafazakâr ailesiyle yaşadığı uyumsuzluk, videolarda bir bir ortaya seriliyor. Bu sırada, farklı gruplara uygulanan ayrımcılık metotlarının ortak noktaları ve benzerlikleri açığa

çıkıyor. Hatta konuşmacılardan biri, kendini 'öteki' hissetmenin ve benzer hikâyeleri paylaşmanın, insanları bazen birbirine yaklaştırdığına dikkat çekiyor. Videolarda, maruz kaldıkları ötekileştirici ve ayrımcı davranışları anlatanların da, diğerlerine dair önyargılar beslediği, yer yer ortaya çıkıyor.

İpek Duben, 'Onlar'

ONLAR VE BİZ

YAZAR NİMET KARACA MAYIS 12, 2015

SANAT

Nimet Karaca

Zamanın tozunu yutanlarla Güvercinlerin dahi uçmayacağı çağlara zeytin dalı uzatanlar arasında Safımı belirlemeden yaşıyorum.

Bio

Latest Posts

"Onlar" İpek Duben'den Türkiye'de ötekiye bakış ve ötekilerin bakışına dair çok kanallı bir video enstalasyonu. Bu sergide etnik kökeninden dolayı ötekileştirilen Ermeni,Romen,Yahudi,Kürt,Zaza kişileri; cinsel yönelimleri sebebiyle yargılanan LGBT bireyler; yaşam stilinden dolayı tepki gören başörtülü kadınlar ve de sırf kadın olduğu için aile içi şiddete maruz kalmış ve akıl almaz bir toplum baskısıyla karşılaşmış kadınlar var. Sergi alanına girdiğiniz anda kimliğinizi ve yargılarınızı bir kenara bırakıveriyorsunuz , birebir boyutlarla perdelerle yansıtılan ve sadece 'insan' olma özelliğiyle karşınıza çıkan, farklılıklarının onlara kazandırdığı güzellikle ve olanca içtenlikleriyle hayatlarını, yaşamışlıklarını, fikirlerini,yargılarını sizinle paylaşan bu insanların dizinin dibine oturup hikayelerine kulak vermek istiyorsunuz. Birbirinden bağımsız ekranlarda kesintisiz monologlar devam ettiği gibi konuşmacılar birbiriyle konuşuyormuş hissi veren , birinin cümlesini kaldığı yerden diğerinin tamamladığı üçlü ekranlar da var.

"6 yaşındaydım daha. Arkadaşım arkama bakıyordu; Kızılbaşların kuyruğu olur senin kuyruğun nerede diye."

Alevi kimliğiyle bizimle konuşan bir genç çocukluğunda yaşadığı bir anıyı anlatıyor."Daha 6 yaşındaydım arkadaşım arkama bakıp kuyruğunu nereye sakladın diye soruyordu" diyor. Kırmızı gömlekli kadın "Kardeşim babamın Kürtçe konuştuğunu duyunca anneme babam 'başka Türkçe' konuştu diye şikayet etmişti." Diyor. Bir diğer kadın küçükken bayrak töreninde bayrağın ipini tutmak istediğinde sırf Yahudi diye geri gönderildiğini söylüyor ve "Yahudinin eli kirlidir neden bayrak tutmamalıdır" diye soruyor. Anlatılar artıyor,örnekler çeşitleniyor ve ben tek bir şey düşünüyorum, bu ülkede insanlar nefret etmeyi,edilmeyi ; ötekileştirmeyi,ötekileşmeyi daha çocukken öğreniyor. Ve bireyin gelişim evresinde kendisiyle birlikte yol alan bu yargılar gittikçe kemikleşiyor. Yani bunca nefret bu dozda öfke birdenbire ve kendiliğinden ortaya çıkmıyor.

“Eğilimimi açıklayabilirdim fakat bu neden esmer olduğumu açıklamak kadar saçmaydı.”

Üçlü ekranın önüne oturuyorum. Tatlı bir muhabbetin ortasına denk gelmişim gibi. Ataerkil bir toplum yapısında ve genel kabulüyle ‘namus’ kavramı tekelinde kadının gördüğü şiddet ve eşcinsellik konuşuluyor. Ya da ben öyle adlandırıyorum çünkü ekrandaki yüzler sürekli değişiyor ve bir konuşmanın devamıymış gibi birbirini sürdüren cümleler aslen konuşmacıların monologlarından kesilmiş oluyor.

Lezbiyen bir kadın “Kendi eğilimlerimi açıklamak isterdim fakat bu esmer olmanı açıklamak kadar saçma” diyor. O an fark ediyorum ‘Neden’ sorusunun bizzat bir ötekileştirme sorusu olduğunu. ‘Normal’ bir abimiz “Homoseksüellik ciddi bir rahatsızlıktır ve tedavi görülmelidir” diyor. Hemen arkasından gay bir erkek “Homoseksüellik hastalık değildir ancak homofobi ciddi bir hastalık” diyor. Bu iki insanın aynı ortamda bulunduğunu, karşılıklı konuştuğunu hayal ediyorum , gülümsüyorum. Velhasıl ‘öteki’nin ‘öteki’yi nasıl ötekileştirdiğine tanık oluyorum.

“Farklıyız ama bir aradayız”

“Dedem yarın öbür gün size de zulmederler korkusuyla bize Zazaca öğretmemiş” diyen genç beni ve benim jenerasyonumu anlatıyor bu sözleriyle aslında. Tabii o bunun farkında değil çünkü yalnızca ‘kendini’ paylaşıyor bizimle. Ötekileştirdiklerimiz biz oluyor , biz onlar oluyoruz. Farklıyız ama bir aradayız. Bir arada ve ayrıyız.

Hiç durmadan ahkam kesmeye devam edecekseniz gidin ve bu sergiyi görün derim. ‘onlar’ı dinleyin ‘onlar’la bir olun. Serginin gösterimi 28 Haziran’a kadar Salt Galata’da devam edecek.

22 C°

Dünya

Toplum

Yaşam

Kavram

Sanat

Perspektif

Ekonomi

Yaşam - Sağlık

Çocuk

Yazarlar

Spor

Judeo-Espanyol

Kültür

Foto Galerisi

Video Galerisi

Günlük Gazeteler

Salom Turkey

ET

"Kürt yoktu ki!"

Dalia MAYA İSİMSİZ maya.dalia@yahoo.com

13 Mayıs 2015

[f](#) [g+](#) [t](#) [e](#) [p](#)

Dapdaracak sokaklar. Miniminnacak. Belli bir çizgiyi takip etmeyen. Biraz sağa, biraz sola kıvrılan. Yılan gibi değil de, bazen yumuşak dönüşlerle, ama bazen da keskin bir üçgen açı yaparak, yönünü bilmeden döne döne okyanusa eren. İnsanları güler yüzlü. Her an davetkâr: "Gel seni gezdireyim." İlk gün, Rehberimiz Juan, motosikletin amcası diyebileceğim Piaggiosunun ardına bindirmiş bizleri hoplata zıplata gezdiren Lizbon'un eski mahallesinin sokaklarında. Rengarenk binalar... Sarılar, kırmızılar, yeşiller, leylaklar, pembeler... Bir de mozaik desenli olanlar. Onlar da rengarenk. Her biri bir başka. Yine de tamamı bir bütünlük içinde! Sokaklar Arnavut kaldırımları. Kaldırımlar da öyle. Ancak kaldırımlarda kullanılan taşlar, bir nevi mermer taşından. İki renk kullanılarak, farklı mozaik desenleri ile şenlendirilmiş. Kaldırımların desenleri, binaların renkliliği yetmiyormuş gibi, sokakların neşeli şenliğine camlara asılmış rengârenk çamaşırlar ve daracık balkonlara yerleştirilen saksılarda yaratılmış mini 'Amazon ormanları' eşlik ediyor. Yer yer çamaşırların üstleri naylonlarla örtülmüş, yağmurdan ıslanmasınlar diye... Taş binaların arasında yemyeşil patlayan ağaçlar.. Çiçek çiçek, coşkun coşkun açmışlar. Merdiven sokaklar. Dolana dolana inip çıkan, kah orada kah burada masmavi okyanus manzarasını gözlerimize sunan sokaklar. Bazı sokaklar o kadar dar ki, iki kişi yan yana ancak sevgili ise geçebilir. Eski mahalledeki taş sokaklar ne kadar darsa, şehrin diğer kesimlerine giden caddeler ve onları çerçeveleyen kaldırımlar o kadar geniş. Ve duvar ressamı, rengârenk şehri bir sanat alanına çeviren duvar ressamı.

Kaç kişinin yanından geçiyoruz yaşamlarımız boyunca, farkına bile varmadan... Renkli, sıra dışı ya da görünmez olsun, sanki herkes burada; tüm farklılıkları ile bir bütün yaratıyorlar.

İstanbul'a dönüyorum. Salt Galata'da İpek Düben'in Sergisini geziyorum. 'Onlar' diyor İpek, 'Onlar! Kim mi 'Onlar'? Onlar, bir bütün olmuşken ayırdıklarımız, parçaladıklarımız. Lizbon'u gezerken bütünü görüp bütüne odaklanmayı seçen algımız, nedense İstanbul'a dönünce, bütünün parçalarına odaklanmayı seçiyor.

Onlar, etiketlediklerimiz. Tanımayı dahi denemeden etiketlediklerimiz. Onlar diye etiketlerken aslında kendimizi etiketlediklerimiz.

Avrupa'nın bu en ucundaki liman şehrinde, şehrin eski kısmında İpek Düben'i ve 'Onlar'ı düşünüyorum. Liman şehirleri daha mı açık okuyorlar acaba değişikliklere? Daha heyecanlı, daha neşeli? Rengârenk gemicilerin renkleri mi yansıyan sokak sokak evrene?

'Onlar' kim mi? Yıllardır düşmüş, susturulmuş; konuşmayan, konuşamayan; kendi içinde kalanlar onlar.

Onlar nihayet konuşuyorlar. Alenen değil henüz belki. Ama kapalı kapılar ardında da değil. Kapılar aralandı biraz. Dinlemek isteyene; dinlemek, sormak, sorgulamak, anlamak isteyene açıldı kapılar. Şimdi onlar konuşuyorlar. Hepsi aynı mekanda bir salonda, bir çeşit ayaklı Türkiye halinde konuşuyorlar. Bir köşede başı örtülü bir kadın, bir köşede bir lezbiyen, bir gay, bir Yahudi, bir Ermeni, bir Alevi, bir Kürt... Konuşuyorlar. Her biri ötekini üzerinden kendisini anlatıyor. Ki bu önemli. Bir de bunun ötesine geçiliyor yer yer. Kendi ötekileştirmelerini anlatırken bile, kendilerinin de diğerlerini ötekileştirdiğini fark ediyorlar.

Konuşmak gerek artık. Konuşmak, dinlemek, daha çok konuşmak, daha çok dinlemek gerek. Anlamak için dinlemek gerek.

Dinleyelim o zaman hep birlikte:

"A siz bize benziyormuşsunuz" diyorlar. Ne korkunç bir laf bu... Niye Fransız'a demiyor bunu da Alevi'ye, Ermeni'ye, Yahudi'ye diyebiliyor?

"Ermeni denince hazine düşünüyoruz. Çünkü Ermeni gidince geriye hazine bırakıyorlar."

"Kayıp hikâyeleri devam mı edecek? Yoksa kayıplarımıza selam edip kalanları geri kazanmayı mı tercih edeceğiz?

Birlikte aynı şehirde yaşadığın halkın 1/3'ü yok, sen geriye bakma"

"Yahudi, Ermeni ötekileştirilir ama yine de güven ona yönelir.. Yahudi doktor, Ermeni mimar gibi.."

"Benim de ön yargılarım var. Her ne kadar yakın arkadaşım olursa olsun, iş milliyetçiliğe döndüğü zaman herkes tırnağını çıkarır gibi geliyor bana."

"Alevilerde yemek yenmez, Hristiyanlara güvenilmez, Kürtler bölücüdürler, pis Araplar..."

"Aslında ayrımcılığı İstanbul'da fark ettik."

En güzelini Kürt olan söylüyor sanırım. Kürt'ü çıkarın, diğerlerini koyun, gerçek hepsi için aynı: "Kürt yoktu ki! Kürt arkadaşlar vardı ama Kürt yoktu ki!"

Tüm yorumları göster Siz de yorumunuzu yapın

Korkuyu aşmak...

Bu ara; 'buraya Yahudi giremez' türü pankartlardan veya envai çeşit anti-semit söylemden pek fazla etkilenmiyorum, belki kanıksadım. Ancak herkeste bir tedirginlik, korku, panik havası gözlemliyorum. "Bu saatten sonra sende fırtına kopsa bende yaprak oynamaz." Boris Vian

BAŞYAZI

YAKUP BAROKAS'ın yazısı 3'te

Korkuyu aşmak...

Geçtiğimiz hafta eski bir Şalomcu, dostum **Jak Kori**'nin önerisi üzerine **SALT Galata**'da **İpek Duben**'in, Türkiye'nin 'öteki'leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu izledim: "**Onlar**"

Enstalasyon, her birinde üçer video gösterisi ile bunlardan bağimsız konumlanmış bir dizi projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alandan oluşuyordu.

Söz konusu alanlarda karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili sorunlara dair izleyici karşısında sohbet eder gibiler. Ve biz izleyiciler bu sohbetin içine çekiliyoruz.

Aralarında tanıdıklarımın da yer aldığı tam 24 kişi travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi izleyenlerle paylaşırlarken beni en çok etkileyen iletişim imkanı bulamadığım kimi 'ötekiler' ile genelde aynı duygulara sahip olduğumu kavramam, kimi zaman da onların duygularına empati duymamdı.

Çıkışta, modern ve güncel sanat alanlarında eğitimcilik ve yazarlık yapan Duben Hanım'ın daveti ile eski Osmanlı Bankası'nın o muhteşem binasında, üst katta, konuşmacıların da yer aldığı samimi bir toplantıya katıldık.

28 Haziran'a kadar sürecekte bu enstalasyon çalışmasını izlemenizi önerirken bankanın müzeye dönüştürülen bölümünü de ziyaret etmenizi salık veririm. Belki 'mudi'ler

arasında soyadınızı taşıyan birine veya 20. yy.'ın başında bankada çalışan 200 hanım arasında tanıdık bir isme rastlayabilirsiniz.

Bu ara; "buraya Yahudi giremez" türü pankartlardan veya envai çeşitlendiren pek fazla etkilenmiyorum, belki kanıksadım. Ancak herkeste bir tedirginlik, korku, panik havası gözlemliyorum. Bu giderek yaklaşan milletvekili seçim beklen-

tilerinin ötesinde bir endişe; kimi ya iktidar değişirse diye endişeli, kimi daha da güçlenirse diye. Oysa bu demokrasinin bir gereği değil mi? Ne var ki kutuplaşmanın boyutları "ne olacak?" korkusunu da beraberinde getiriyor.

Peki yapılması gereken ne; "Onlar" enstalasyonundaki gibi bir nevi toplumsal terapi yolu ile 'beyaz Türkler' dahil, ötekiliklerimizi paylaşmak mı, yoksa bir fanusun içine gizlenip tehlikeden korunmak mı?

Belki rastlantı, aynı haleti ruhiye, aynı ikilem içinde 'Hayal Perdesi' oyuncularından sahnelenen Fransız yazar **Boris Vian**'ın, Holokost'ta yaşananların henüz dillendirilmediği ve Cezayir katliamının yaşanmakta olduğu 1957 yılında kaleme aldığı '**İmparatorluk Kuranlar Yahut Şümürz**' oyununu izledim.

Anti-militarist olan Boris Vian'ın bu oyununun Fransa'da ölümünden 7 yıl sonra sahnelendiğini ve yazarın 1959 yılında, sadece 39 yaşında iken romanından uyarlanan bir filmin gala-

sında öldüğünü not olarak düşelim.

Amacım tabi ki bir tiyatro eleştirisi yazmak değil. Oyunda sürekli olarak duyulan 'gürültüyü' tehdit olarak gören ve devamlı yer değiştiren kentsoylu bir aileyi görürüz. Yaşadıkları sistemde 'hafızasızlık' yer etmiştir, naif ve sorgulamayan. Sahneler ilerledikçe yaşanan alan gide-rek daralacak, baba tek başına kalacak ve yalnızlığı ile birlikte yok olacaktır.

Oyunun sonunda Tiyatro Eleştirmenleri Birliği üyesi **Robert Schild**, yönetmen **Nedim Saban**'ın da aralarında yer aldığı izleyiciler ve oyuncular ile birlikte bir tiyatro okuması (deyim yerinde mi bilmiyorum?) gerçekleştirildi.

Oyun boyunca diğer oyuncular tarafından itilip kakılan, işkence edilen, ancak hiç konuşmayan 'Şümürz' karakteri neyi simgeliyordu? Nazi Almanyası'nda faşizmin ayak seslerine ve dış aleme kulaklarını tıkamak isteyenlerin tükenişi miydi gösterilmek istenen? Yoksa artık geçmişi kalmamış ve sorgulamaktan korkan, 'an'ı yaşayan kendini tüketen birey mi?

Oyunun evrensel niteliği ve her daim güncelliğini koruduğu yadsınamaz. Nitekim oyuncular olsun, seyirciler olsun içlerindeki korku ve sıkıntıyı oyun sonrasında uzun süre dile getirmekten kaçınmadılar. Umarım oyundaki gibi giderek daralan yaşam alanımızı aşar, çok sesliliğin, farklı tonların egemen olacağı daha mutlu günlere ulaşsın.

Kaynak: Eser Dilsöz/Mimeriş/Bir Boris Vian Klasiği-Sanatonline.net/Onlar

Istanbul (Parçalı bulutlu)
21 C°

Dünya Toplum Yaşam Kavram Sanat Perspektif Ekonomi Yaşam - Sağlık Çocuk

Yazarlar Spor Judeo-Espanyol Kültür Foto Galerisi Video Galerisi **Günlük Gazeteler** Salom Turkey

Korkuyu aşmak...

Yakup BAROKAS Baş Yazı ybarokas@salom.com.tr

Bu ara; 'buraya Yahudi giremez' türü pankartlardan veya envai çeşit antisemit söylemden pek fazla etkilenmiyorum, belki kanıksadım. Ancak herkeste bir tedirginlik, korku, panik havası gözlemliyorum. "Bu saatten sonra sende fırtına kopsa bende yaprak oynamaz." Boris Vian

20 Mayıs 2015

Facebook 33 Google+ 5 Twitter 5 Email Print

Geçtiğimiz hafta eski bir Şalomcu, dostum **Jak Kori**'nin önerisi üzerine SALT Galata'da **İpek Duben**'in, Türkiye'nin '**ötek**'leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu izledim: "**Onlar**"

Enstalasyon, her birinde üçer video gösterisi ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alandan oluşuyordu. Söz konusu alanlarda karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili sorunlara dair izleyici karşısında sohbet eder gibiler. Ve biz izleyiciler bu sohbetin içine çekiliyoruz.

Aralarında tanıdıklarımın da yer aldığı tam 24 kişi travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi izleyenlerle paylaşırlarken beni en çok etkileyen iletişim imkanı bulamadığım kimi '**ötekiler**' ile genelde aynı duygulara sahip olduğumu kavramam, kimi zaman da onların duygularına empati duymamdı.

Çıkışta, modern ve güncel sanat alanlarında eğitmenlik ve yazarlık yapan Duben Hanım'ın daveti ile eski Osmanlı Bankası'nın o muhteşem binasında, üst katta, konuşmacıların da yer aldığı samimi bir toplantıya katıldık.

28 Haziran'a kadar sürecek bu enstalasyon çalışmasını izlemenizi önerirken bankanın müzeye dönüştürülen bölümünü de ziyaret etmenizi salık veririm. Belki '**mud**'ler arasında soyadınızı taşıyan birine veya 20. yy.'ın başında bankada çalışan 200 hanım arasında tanıdık bir isme rastlayabilirsiniz.

Bu ara; "**buraya Yahudi giremez**" türü pankartlardan veya envai çeşit antisemit söylemden pek fazla etkilenmiyorum, belki kanıksadım. Ancak herkeste bir tedirginlik, korku, panik havası gözlemliyorum. Bu giderek yaklaşan milletvekili seçim beklentilerinin ötesinde bir endişe; kimi ya iktidar değişirse diye endişeli, kimi daha da güçlenirse diye. Oysa bu demokrasinin bir gereği değil mi? Ne var ki kutuplaşmanın boyutları "**ne olacak?**" korkusunu da beraberinde getiriyor.

Peki yapılması gereken ne; '**Onlar**' enstalasyonundaki gibi bir nevi toplumsal terapi yolu ile '**beyaz Türkler**' dahil, ötekiliklerimizi paylaşmak mı, yoksa bir fanusun içine gizlenip tehlikeden korunmak mı?

Belki rastlantı, aynı haleti ruhiye, aynı iklim içinde '**Hayal Perdesi**' oyuncularını tarafından sahnelenen Fransız yazar **Boris Vian**'in, Holokost'ta yaşananların henüz dillendirilmediği ve Cezayir katliamının yaşanmakta olduğu 1957 yılında kaleme aldığı '**İmparatorluk Kuranlar Yahut Şümürz**' oyununu izledim.

Anti-militarist olan Boris Vian'ın bu oyununun Fransa'da ölümünden 7 yıl sonra sahnelendiğini ve yazarın 1959 yılında, sadece 39 yaşında iken romanından uyarlanan bir filmin galasında öldüğünü not olarak düşelim.

Amacım tabi ki bir tiyatro eleştirisi yazmak değil. Oyunda sürekli olarak duydukları '**gürültüyü**' tehdit olarak gören ve devamlı yer değiştiren kentsoylu bir aileyi görürüz. Yaşadıkları sistemde '**hafızasızlık**' yer etmiştir, naif ve sorgulamayan. Sahneler ilerledikçe yaşanan alan giderek daralacak, baba tek başına kalacak ve yalnızlığı ile birlikte yok olacaktır.

Oyunun sonunda Tiyatro Eleştirmenleri Birliği üyesi **Robert Schild**, yönetmen **Nedim Saban**'ın da aralarında yer aldığı izleyiciler ve oyuncular ile birlikte bir tiyatro okuması (deyim yerinde mi bilmiyorum?) gerçekleştirildi.

Oyun boyunca diğer oyuncular tarafından itilip kakılan, işkence edilen, ancak hiç konuşmayan '**Şümürz**' karakteri neyi simgeliyordu? Nazi Almanyası'nda faşizmin ayak seslerine ve dış aleme kulaklarını tıkamak isteyenlerin tükenişi miydi gösterilmek istenen? Yoksa artık geçmişi kalmamış ve sorgulamaktan korkan, '**an**'ı yaşayan kendini tüketen birey mi?

Oyunun evrensel niteliği ve her daim güncelliğini koruduğu yadsınamaz. Nitekim oyuncular olsun, seyirciler olsun içerindeki korku ve sıkıntıyı oyun sonrasında uzun süre dile getirmekten kaçınmadılar. Umarım oyundaki gibi giderek daralan yaşam alanımızı aşar, çok sesliliğin, farklı tonların egemen olacağı daha mutlu günlere ulaşırız.

Kaynak: Eser Dilsöz/Mimeris/Bir Boris Vian Klasiği- Sanatonline.net/Onlar

Tüm yorumları göster Siz de yorumunuzu yapın

İpek Duben, "Onlar" sergisinden, **SALT GALERİ**, 2015, Fotoğraf: Kenan Sunar

‘Öteki’nin sınırında

MURAT ALAT
muhittin.murat@gmail.com

İpek Duben’in **SALT GALERİ**’de yer alan çok kanallı yerleştirmesi “Onlar”, Türkiye’de ‘öteki’lere bakışı odağına alıyor. 28 Haziran’a kadar görülebilecek **sergide** farklı etnik köken, din ve cinsel yönelimlere sahip 24 kişinin hikayeleri bir araya getiriliyor.

“Öteki”, sosyal bilimlerin en çok dolaşımında olan kavramlarından biri; sosyal bilimlerle sıkı fıkı olan **sanat** da bu kavramı epey seviyor. Duben’in **SALT GALERİ**’deki, video portrelerden oluşan çok kanallı yerleştirmesi de modern toplumun ötekileştirdiği farklı kimliklerdeki insanların hikayelerinden oluşuyor. Bir sözlü tarih çalışması da olarak okunabilecek çalışmada ‘öteki’lerin hikayeleri bir ağ gibi kurgulanıp hakim ideolojilerin tek sesli ve doğrusal anlatıları kırılmaya çalışılmış. Ancak her karakterin kendi hikayesini kameraya karşı doğrusal olarak anlatması ve bununla beraber videolar arasındaki ilişkiselliğin yeterli seviyede olmaması, seslerin bir arada kakafoniye dönüşmesine yol açıyor. Kaldı ki seslerin birbirine karışmaması için kullanılan küçük doğrusal hoparlörler, bir videoyu izlerken bir diğerrinin sesini duymanızı engelliyor. Bu pratik bir tercih olarak seslerin du-

yulmasını kolaylaştırırsa da hikayelerin iç içe geçmesini engelliyor.

Ötekileştirme her ne kadar kimlikler üzerinden işleyen bir süreç olsa da aslında dinamik bir mekanizma; her türlü hikayeleştirme ve bu vasıta ile özne ve nesne kurma çabasının kalbinde bulunuyor. Bu mekanizmayı ifşa etmek için toplum tarafından ötekileştirilmiş kimliklere kamerayı çevirmek, hakim söylemi bozmaktan çok onu yeniden üretmeye yol açıyor. Asıl sorunlu olan anlatma kısmı çünkü.

Kutluğ Ataman belgesel ve kurguyu iç içe geçirip iki türün sınırlarını zorladığı videolarında hikaye anlatma, iktidar ve özne arasındaki ilişkileri iyice hırpalamıştı. Ataman’ın çizgisel bir anlatıya bağlı kalmayan, özne-nesne, gerçek-kurgu arasındaki ihlaller üzerine kurulu videoları kimliğin nasıl performatif bir düzlemde dinamik olarak oluşturulduğunu **gösteriyordu**. Duben’in çalışmasında eksik olan bu dinamizm. Tutarlı bir kurgu içinde monolog olarak anlatılan hikayeler iktidarın ötekileştirme aygıtının silahlarından en güçlüsü olan kimliğin duvarlarını daha da sağlamlaştırıyor. Kimliği ve onun üzerine kurulmuş hikayeleri parçalamak, etki yaratabilecek tek yol olarak gözüküyor. Bunu yapabilmek içinse sözü ‘öteki’ne vermektense özneyi içeriden patlatıp hikayeyi anlamsızlaştırmak gerek.

HAZİRAN 9, 2015 • SANATÇILAR • 69

İpek Duben ile Sanatı Üzerine

Huzurlu bir Galata sabahında İpek Duben ile bir sabah kahvesinde buluştuk... Sık sık işlediği kimlik meselesinden, Salt Galata'daki son sergisine, ayrımcılığa ve Artnivo.com'da yer alan eserlerine kadar o anlattı, biz dinledik...

Röportaj ve fotoğraflar: Rana Kelleci

30 yılı aşkın sanat yaşamınıza bakıldığında toplumların kültürel kodları, önyargı, kimlik, cinsiyet gibi konulara duyarlı bir çizgi farkediliyor... Sizi bu konulara eğilmeye iten nedenler neler?

Nedeni çok uzun, bunu böyle bir röportajda pek açıklayamam ama şunu söyleyebilirim; yurtdışında çok uzun yıllar yaşadığım için kimlik meselesi hep bilincimdeydi. Bu yüzden insanların kimliklerini bilmeleri, kim olduklarını düşünmeleri, diğer insanların kimliklerinin farkına varmaları beni çok ilgilendiriyor.

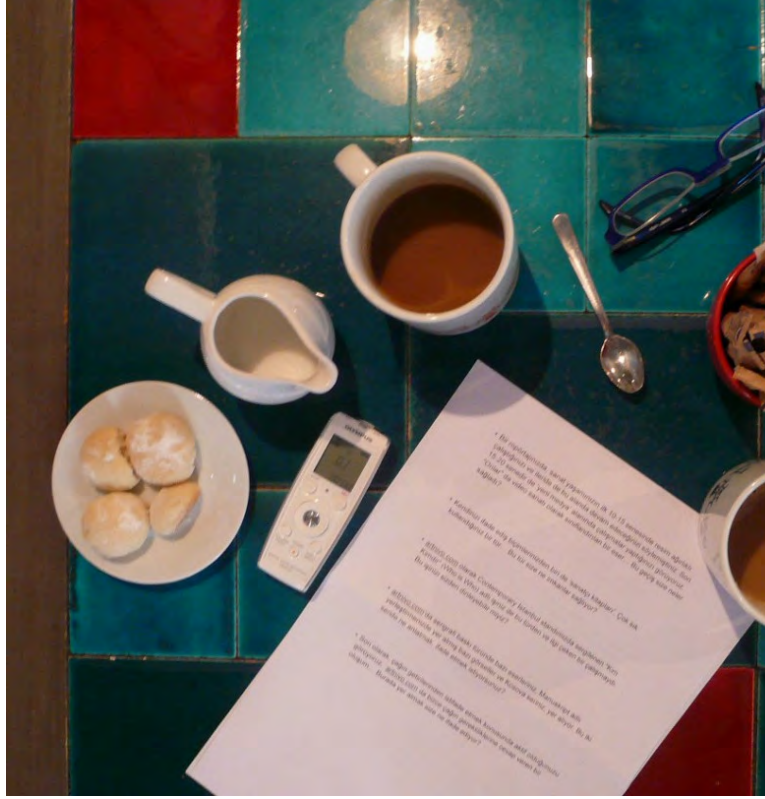
Toplumsal önyargılarla ilgili sizi bu konuya itebilecek bir tecrübeniz oldu mu?

Yurtdışında, özellikle Amerika'da yaşarken, bana karşı böyle bir ayrımcılıkla karşılaşmadım. Ancak Amerika toplumu,

ırkçılık ve önyargılar konusunda çok bilinçli bir toplum ve özellikle siyah Amerika'lılara karşı ırkçılık, üzerinde çok çalıştıkları bir mesele. Öğrencilik yıllarım boyunca siyah Amerikalılar haklarını talep eden, örgütlenmiş bir gruptu ve birçok alanda haklarını elde ettiler. Orada onlara, Yahudilere, ve diğer azınlıklara karşı yapılan ırkçılık çok farkında olduğum bir durumdu. Oysaki biz Türkiye'de, kendi toplumumuzda, bunların hiç farkında olmadan büyüdük.

Bu mücadele sizi etkiledi yani...

Tabi, ben de bilinçlendim. Sonra 2003 yılında 'Türk Kimdir?' (What is a Turk) adında Batılıların Türkleri görüşü üzerine araştırma bazlı bir iş yaptım. Tabi bu ırkçı ve önyargılı bir görüştü. Türk kelimesinin bir hakaret gibi olduğunu biliyordum. Kendim karşılaşmadığım halde Almanya'daki Türkler, tarih içinde Avrupa'daki Türk imajı gibi konuların farkındaydım ve bunları biraz daha doğru temellere oturtmak için araştırmalar yaptım. What is a Turk? izleyenleri bu konu üzerinde düşünmeye davet eden bir iş.

Eserlerinizde toplumları anlamaya yönelik, tarafsızlığa, izleyiciye farklı bir bakış açısı sunmaya önem veren bir anlayış var... Peki siz sanat anlayışınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? Eserlerinizle ulaşmayı hedeflediğiniz bir nokta var mı?

Sanat yaparken illaki bir şeye ulaşmayı amaçlamıyoruz 'sanatın işlevi nedir?' şeklinde genel bir soru sormak belki daha doğru olur... Sanatın birçok işlevi var, klasik anlamda insanlara güzelliği göstermek ya da huzur vermek gibi işlevlerin yanında, çağdaş sanatın birçok felsefi sorusu, sanat hakkında sorduğu sorular var. Bazı sanatçılar sanatın tanımını irdeleyen işler yapıyorlar mesela. Modern sanatın özünde bu var.

Bir de tabi sanat insanları bilinçlendiriyor. Ciddi olarak bakıldığında sanatın bilinç yükselten bir özelliği var. Ben işlerimi yaparken bilinçlendiğim gibi izleyicinin de bilincini artırmayı amaçlıyorum denebilir.

Çoğu zaman bir toplumda oluşan sanatın o toplumun kültürel kodlarını yansıttığını gözlemliyoruz. Siz bu konuya çok eğilmiş biri olarak, Türk çağdaş sanatının toplumumuzun gerçeklerini yansıtmadaki yeterliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bunun yeterli veya yetersiz olduğunu konuşmak zor, hatta konuşulamaz. Ancak Türk çağdaş sanatı bugünü yansıtıyor. Toplumun sorunlarıyla uğraşan, bunlar üzerinden iş yapan birçok sanatçı var.

Farklı insan gruplarını dinlemeye, anlamaya çalışan bir sanatçı olarak işlediğiniz konuların zaman içinde Türkiye ve dünyada nasıl bir değişim geçirdi sizce?

Kimlik meselesi, 1960'lardan itibaren Amerika'da çok işlenmiş, Türkiye'ye ise biraz daha geç gelmiş bir konu. Ben ilk kimlik meselesine 1981'de Şerife adlı sergimle girmişt看. Şerife, Türk kadını üzerinden ikonografik bir çalışmaydı. O zamana kadar kimlik Avrupa ve Amerika'da sanatın konuları içindeydi. Bu konu çok işlendi ancak şuan daha çok öne çıkan meseleler var; toplumsal sorunlar, çevre sorunları, yaşamsal savaşlar....

Cinsiyet, önyargılar, ötekileştirilme konularında sizce nasıl aşamalar kat edildi?

Amerika'da kadın hareketleri ve zenci hakları çok ilerledi. Bitti denemez tabi, daha yeni Baltimore'da bir zenci öldürüldü, olaylar çıktı... Türkiye'ye gelince, son on yılda çok ilerleme katedildi. Bu türban meselesiyle başladı. Sonra Ermeni tarihi, katliamlar üzerinde konuşulmaya başladı, Ermeniler kendi dertlerini anlatmaya başladılar. Daha sonra Kürt açılımı meselesi... Kürt kelimesi yasaktı mesela, dağ Türkleri denirdi başka türlü tabirler kullanılırdı...

Kadın hareketi konusunda da durum böyle, kadınlar artık kendi haklarını talep etmeye başladılar. Ancak Türkiye'de hala

kadın hakları üzerinden gidilecek çok yol var çünkü kadınlar büyük ölçüde eğitimsiz, çocuk gelin hikayesi var, namus cinayetleri çok ağır basıyor... Kadınlar malesef şuan kendi haklarını koruyacak sese sahip değiller ancak şehirlerdeki örgütlü kadın hareketleri de kuvvetleniyor. Dolayısıyla Türkiye’de son on yılda muazzam bir açılım ve bilinçlenme oldu.

*Projeye katılanlarla güven ilişkisi
oluşturdum çünkü siz onları
dinlediğinizde onların samimiyetine
inanmanız çok önemli, eğer
inanamazsanız zaten eser sanat olarak
çöker.*

Sese sahip olmaktan bahsettiniz... Şuan Salt Galata’da “Onlar” adlı projeniz sergileniyor. Burada bize çok farklı hayatlara sahip, farklı şekillerde toplumdan dışlanmış insanların aktardıkları üzerinden bir diyalog kurma imkanı, bir paylaşım zemini sağlıyorsunuz. Bu diyalog ile dinlenmeyen gruplara ses mi vermek istediniz?

Tabii, onlar bizi tanımıyor, biz de onları tanımıyoruz. Hatta kimse birbirini tanımıyor. Orada konuşanlar dahil hepimiz, sadece kendi çevremizdeki insanların farkındayız. Diğerlerini ne tanıyoruz ne de tam olarak dertlerini biliyoruz, pek sık karşımıza da çıkmıyorlar. O bakımdan ben orada duyulmayan sesleri duyurmaya çalışıyorum ve sanki onlarda da birbirlerini dinliyorlar. Nitekim onlar sergiye geldikleri zaman başkalarının da dertleri olduğunu farkettiler. Bu çok ilginç oldu, “Onlar”ın ana teması bu.

“Onlar”da hikayelerini paylaşan kişileri hangi kritere göre seçtiniz?

Burada temsiliyet çok önemliydi. Mesela bir Kürt'ü konuşturduğumuzda o hangi Kürt'ü temsil ediyor? Burada hem Muş'tan Kürt bir işçi, hem çok daha tutucu, geleneksel, fakir sınıftan bir Kürt hem de İstanbul'a gelmiş, okumuş ve tiyatrocü olmuş bir Kürt yer aldı... Ya da kadına karşı şiddeti konuşurken, sadece alt sınıftaki kadınlar mı şiddet görüyor? Daha eğitilmiş ve daha zengin sınıftan kadınlar şiddet görmüyor mu? gibi sorulara dikkat ettim. Ermeniler konusunda farklı yörelerden Ermeniler, hem Hemşinli bir Ermeni, hem İstanbul'a göç etmek zorunda kalan Malatyalı bir Ermeni yer aldı. Yani bir konuda erkeği, kadını, farklı ve çeşitli insanları temsil etmeye özen gösterdim. Dolayısıyla temsiliyet sorunu böyle bir çalışmada çok öne çıkan ve ciddiye alınması gereken bir konu.

Onlara nasıl ulaştınız ve burada yer almaya ikna ettiniz?

Bazı kişilere tanıdıklarım yoluyla ulaştım, bir iki kişiyi de önceden tanıyordum. Önce onlara projemi sundum, anlattım, onlarla çok açık insani düzeyde konuşmaya çalıştım. Onları rahatsız eden bir şey olursa bana söylemelerini istedim, bu çalışmanın kesinlikle parasal bir kazanımı olmayacağını ve onları kendilerinin istemediği bir şekilde temsil etmeyeceğimi anlattım. Mesela bu serginin tanıtımını yaparken afişlerde hiç yüzleri göstermedik, isimler hiç bir zaman açık değildi, sergi dışında da o insanları görmeyeceksiniz. Bu çalışma yalnızca eğitim ve sergi amaçlı durumlarda kullanılabilir.

Birçok insan kendisini anlatmaya, hele kamera önünde konuşmaya hevesli değil. Burada önemli olan onları çok doğru bir şekilde, gizlenmeden, saklanmadan, bir itiraf şeklinde konuşturmak. Bu yüzden samimiyet ve güven çok önemliydi. Projeye katılanlarla güven ilişkisi oluşturdum çünkü siz onları dinlediğinizde onların samimiyetine inanmanız çok önemli, eğer inanamazsanız zaten eser sanat olarak çöker.

Sanatçı olarak benim amacım bu empatiyi yaşattırmak ve bunu duygular üzerinden, görsel malzeme ile yapmak. Zaten belgenin sanata dönüşmesi bu yolla oluyor, yoksa kitaplar yeterli olabilir.

Bir röportajınızda, sanat yaşamınızın ilk 10-15 senesinde resim ağırlıklı çalıştığınızı ve ileride de bu alanda devam edeceğinizi söylemiştiniz. Son 15-20 senedir de ‘yeni medya’ alanında çalışmalar yaptığınızı görüyoruz. “Onlar” da video sanatı olarak sınıflandırılan bir eser... Bu geçiş size neler sağladı?

Ben her türlü tekniği kullanıyorum. 2012’de yaptığım sergi resim ağırlıklıydı ama çok malzeme içeriyordu ve kitap kavramı etrafındaydı. Neden video? diye sorarsak da işin

kendisi gerektiriyor.

Kendinizi ifade ediş biçimlerinizden biri de ‘sanatçı kitapları’.
Çok sık kullandığınız bir tür... Bu tür size ne imkanlar sağlıyor?

Neden sanatçı kitapları? Hafızaya hakim olmak, geride kalan şeyleri hatırlamak, hatırlatmak istiyorum herhalde... Mesela ‘Elveda Yurdum’ (Farewell My Homeland) adlı işimde 100 yıl içindeki zorunlu göçleri konu alıyorum ve belgeler kullanıyorum. Kitap fikir olarak, referans olarak bilgi, belge ve anıların toplandığı bir özel alandır, belleği saklama olasılığını bize sağlayan şeylerden biridir. ‘Kitap’ın bu anlamda sembolizmi ve anlamı önemli.

Aynı zamanda, ‘sanatçı kitapları’ mı multimedya enstalasyonlar şeklinde de sergiliyorum. Burada önemli olan şey interaktivite; sanatın seyirciyi işin içine katabilmesi. Kitap okurken aranızda bir mesafe vardır ancak benim interaktif işlerimde o mesafe yok oluyor, “Onlar” sergisindeki gibi... İşin sizi içine çekmesi lazım ki siz onunla bütünleşeceksiniz, onu hissedeceksiniz. Sadece bilgi değil, hissetmek de lazım. O bakımdan hem ‘Elveda Yurdum’, hem ‘Aşk Kitabı’ (LoveBook) ve ‘Aşk Oyunu’ (LoveGame) birebir interaktif işlerdi... Burada kimsenin bilmek istemediği acı şeyleri, binlerce namus cinayeti ve haksızlığı gösterdim. Bunları farklı yöntemlerle seyirciye yaşatmaya, empati hissettirmeye çalıştım. Yerleştirmelerde sergi alanı yani mekanın tümü işin anlamını desteklemek üzere kurulur ve kullanılır. Ses, ışık, renk ve yardımcı sembolik nesnelerle birlikte mekan düzeninde herşey işin bütününe parçası olur. Mesela ‘Aşk Oyunu’nda kumarhaneyi hatırlatan bir ortamda seyirciye rus ruleti oynatıyorum... Sanatçı olarak benim amacım bu empatiyi yaşattırmak ve bunu duygular üzerinden, görsel malzeme ile yapmak. Zaten belgenin sanata dönüşmesi bu yolla oluyor, yoksa kitaplar yeterli olabilir.

sergilenen “Kim Kimdir” (Who’s Who) adlı işiniz de bu türden ve ilgi çeken bir çalışmaydı. Bu işinizi sizden dinleyebilir miyiz?

O iş kimliklerin yok olmasını işliyor ve tüm dünya üzerinden gidiyor, Kore, Vietnam, İran, Türkiye, Endonezya gibi... Amerika’nın büyük, meşhur plajlarındaki insan yığınları, güzellik yarışmaları, kitlesel dini törenler, siyasi kalabalıklar, askeri kalabalıklar... Yani bireyin kimliğinin eridiği çeşitli ortamlar. Bunlar insanın birey olarak varlığını yokedip silen, onu seri bir patente, bir şablona dönüştüren olgular. **Who’s Who**, bu durumun ne kadar yaygın olduğunu gösteriyor.

artnivo.com’da ‘Manuscript’ adlı yerleştirmenizde yer almış görsellerin serigrafi baskıları ve Kosova seriniz yer alıyor. Bu iki seride ne anlatmak istiyorsunuz?

‘Manuscript’ çok büyük bir enstalasyon. O kitabı oluşturan öz imaj, ben kendimim. 1994’te yaptığım bu işte, kendi kimliğim üzerinden yürüyorum, benim vücudum, portrem...

Kosova serisi ise ‘Elvada Yurdum’ kitabımın çıkış noktası. Bu proje 1998’de Bosna-Kosova savaşıyla başladı. Serigrafiyi oluşturan malzeme yani işin kendisi sentetik ipek üzerine belgesel baskı. Onun üzerinde de elle işlediğim isimler ya da fotoğraftaki insanların göç ettikleri tarihler var. Bu fotoğraflar, insanların tam sınırı geçerken yakalanmış, yurtlarını tam bıraktıkları anın fotoğraflarıdır. O acı kopuşu yaşatmak için böyle bir seçim yaptım. Serigrafide dikişleri çarpık çurpuk, telaşla dikilmiş gibi olan yazıların da sembolik bir anlamı var. İnsanların geride bıraktıklarını unutmamak için telaşla yazması gibi, belleğe referans veriyor.

‘Manuscript’te kendiniz üzerinden ifade ettiğiniz şeyler nelerdi?

Orada kendim üzerinden ifade etmek istediğim çok şey vardı,

‘Manuscript’ çok katmanlı bir iş. Modernite, dinsel kimlik, çağdaş bir kadının taşıdığı sorunlar, doğu-batı ikilemleri, dini kimliğin nasıl tecelli edebileceği gibi bir çok katman var. Enstalasyon da bu katmanları anlatan çok boyutlu bir formata sahip.

Mesela 51 elyazması plakayı koruyan albüm kapağı Kuran-ı Kerim kapağına referans verir. İçindeki resimlerde bir sanatçının, bir kadının çıplak bedeni vardır. Bu görselin ortaya koyduğu şey dini kurallara, günah anlayışına karşı bir direniş, ama ‘bu dinsizlik anlamına mı geliyor’un cevabı enstalasyonun kendisinde ve şiirimde var. Bireyi merkez alan ve iç ve dış dünya arasında gidip gelen bir mistisizmin ifadeleri var şiirde ve enstalasyonu denetleyen ‘okuma/izleme’ formatında... Tüm bunları katman katman yaşatan bir iştir ‘Manuscript’. Bu işi kendim üzerinden yaptım tabiki, çünkü ben bütün o sorunları birinci elden yaşayan insanım.

Son olarak, çağın getirilerinden istifade etmek konusunda aktif olduğunuzu görüyoruz, artnivo.com da bizce çağın gerekliliklerine cevap veren bir oluşum... Burada yer almak size ne ifade ediyor?

Bugün internet üzerinden birbirimizi tanıyoruz, birbirimize ulaşabiliyoruz. O anlamda, bu işi bir sanatçı duyarlılığıyla yapan bir gruba katılarak işlerimi ulaşımaya açmayı doğru buldum.

[Takip Et](#) [Takip et](#) [Follow](#) [Arama](#) [Üye Girişi](#) [Blog](#) [Kit](#)

Radikal [TÜRKİYE](#) [EKONOMİ](#) [DÜNYA](#) [SPOR](#) [HAYAT](#) [YAZARLAR](#) [RADİKALİST](#) [OTOMOTİV](#) [KÜLTÜR SANAT](#) [GUS](#)

Radikal.com.tr > Kültür > 'Onlar' konuşuyor...

'Onlar' konuşuyor...

12/06/2015 01:18 | A+ A-

İpek Duben'in 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da görülebilecek çok kanallı video enstalasyonu 'Onlar', farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor. Ancak bu 'ötekiler', sadece ötekiliklerinin temsili üzerine konuşmak için bir yuvarlak masa etrafına toplanmış değiller. Aksine hem birbirleriyle hem de serginin izleyenleriyle konuşma halindeler.

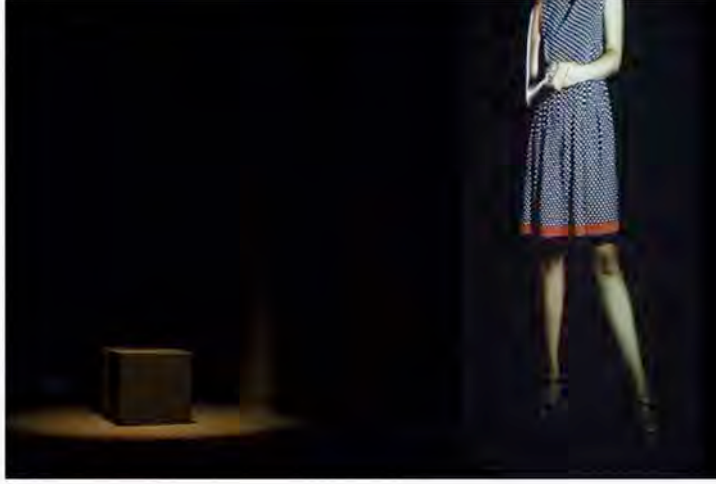
Haber: ERMAN ATA UNCU - ermanata64@gmail.com / Arşivi

[Facebook'ta Paylaş](#)

Dünyayı etrafında hallaç pamuğu gibi çeviren kriz, ötekilik haline 'gereğinden çok' önem verip evrensel değerleri bir tarafa bıraktığımız için mi yaşıyoruz? Yoksa 'evrensel değerler' çağlar boyu ötekileri hesaba katmadığı için mi krize girdi? Nasıl 90'lar, postmodernizm coşkusuyla büyük anlatıları terk edişimizi kutlamak için erkense, belki **bugün** de bu soruları cevaplandırmak için erken... Zira şimdiye kadar görmezden gelinen ötekiler ortaya çıkıp 'merkezdekileri' her rahatsız edişlerinde kimlik üzerinden yapılan siyaset arayışlarına yönelik kuşku da artıyor. Ancak madalyonun bir de diğer yüzü var. Kriz anında merkezdekiler de ötekiliklerini keşfediyor. Tanımlamaların, **sosyal** rolleri belirleyen sınırların altı bu sefer gerçekten oyuluyor. İnanç, cinsel yönelim, etnik köken gibi unsurlar bildiğimiz tanımları sürekli tehdit eden gezgin mayınlar gibi dolaşıyor. Belki de en işe yarayan strateji ötekiliği de sınırları belirgin bir kimlik olarak kurgulamaktansa bu gezgin mayınları takibe almak. Taşları iyi niyetle döşense de sonu, geçit vermez nitelikte bir yeni muhafazakarlığa varan siyaseten doğruculuk yolunda kurtulmaktan da böyle kurtulunabilir, yeni merkezlere hapsolme tehlikesinden de...

İpek Duben'in 28 Haziran'a kadar SALT'ta görülebilecek işi 'Onlar', ironik isminden de öngörülebileceği üzere bu stratejiye gönüllü oluyor. SALT Galata'nın - 1. katında bir buçuğa üç metre boyutunda insan ölçeğinden biraz daha irice halleriyle ötekiler çıkıyor karşımıza. Ancak bu ötekiler, sadece ötekiliklerinin temsili üzerine konuşmak için bir yuvarlak masa etrafına toplanmış değiller. Aksine hem birbirleriyle hem de serginin izleyenleriyle konuşma halindeler.

Sergi alanına girildiğinde seslerin birbirine karışmasından kaynaklı uğultu, projeksiyonlara yaklaştıkça berraklaşıyor. Yine de hiçbir sesin diğerini bastırmadığı bir konuşma alanı var hedefte. Aile içi şiddetten mustarip bir kadının anlattıklarını dinlerken, bir eşcinselin homofobiye dair tanıklıkları kulağınızdan eksik olmuyor.

'Hoşgörü cenneti Türkiye' masalı yüzünden ötekiliği görmezden gelinen bir Yahudi kadının işin aslında hiç de öyle olmadığına dair deneyimi, "Hayatımda ilk kez bir Ermeni görüyorum" gibi duyarsızlıklara maruz kalan başka bir 'öteki'nin anlattıklarıyla üst üste geliyor. Bu kurgu, dışarıdan bakıp bir sonuca varmanızdan önce orada bulunmanızı ve bu iletişimin bir parçası olmanızı öngörür nitelikte. 24 'öteki', 'ötekileştirilmemiş' hallerini daha da daim kılmak için yüzlerini de sadece sergi alanında gösteriyor. Belli bir kimliğin avatanı olmak yerine deneyimlerini kategorilerin ayaklarını yere bastırmak için anlatıyor.

Tabii ki sergi düzenine yine ötekilikleri üzerinden girişleri, 'Onlar'a dair soruları da beraberinde getiriyor, eleştirdiğiyle arasında nasıl bir mesafe koyduğunu düşünüyor. Ancak burada da çözüm, yine anlatılanlara kulak vermek, bu 'öteki' deneyimlerinin gündelik hayatta çıktığı anların peşine düşmek. Hazır, Türkiye gündemi, seçim zaferi konuşmasında tüm ezilenlerden bahseden bir politikacının mümkün olabileceği gerçeğiyle yeni bir yön almışken, tam yapılması gereken de bu.

İpek Duben'in 'Onlar' adlı çok kanallı video enstelasyonu 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da görülebilir.

12 Haziran 2015 08:38

Ötekiler SALT Galata'da dile geldi

İpek Duben'in çok kanallı video enstalasyonu 'Onlar', 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da görülebilecek.

Erman Ata Uncu / Radikal - Dünyayı
etrafında hallaç pamuğu gibi çeviren kriz, ötekilik haline 'gereğinden çok' önem verip evrensel

değerleri bir tarafa bıraktığımız için mi yaşıyoruz? Yoksa 'evrensel değerler' çağlar boyu ötekileri hesaba katmadığı için mi krize girdi? Nasıl 90'lar, postmodernizm coşkusıyla büyük anlatıları terk edişimizi kutlamak için erkense, belki bugün de bu soruları cevaplandırmak için erken... Zira şimdiye kadar görmezden gelinen ötekiler ortaya çıkıp 'merkezdekileri' her rahatsız edişlerinde kimlik üzerinden yapılan siyaset arayışlarına yönelik kuşku da artıyor. Ancak madalyonun bir de diğer yüzü var. Kriz anında merkezdekiler de ötekiliklerini keşfediyor. Tanımlamaların, sosyal rolleri belirleyen sınırların altı bu sefer gerçekten oyuluyor. İnanç, cinsel yönelim, etnik köken gibi unsurlar bildiğimiz tanımları sürekli tehdit eden gezgin mayınlar gibi dolaşıyor. Belki de en işe yarayan strateji ötekiliği de sınırları belirgin bir kimlik olarak kurgulamaktansa bu gezgin mayınları takibe almak. Taşları iyi niyetle döşense de sonu, geçit vermez nitelikte bir yeni muhafazakarlığa varan siyaseten doğruculuk yolunda kaybolmaktan da böyle kurtulunabilir, yeni merkezlere hapsolme tehlikesinden de...

İpek Duben'in 28 Haziran'a kadar SALT'ta görülebilecek işi 'Onlar', ironik isminden de öngörülebileceği üzere bu stratejiye gönüllü oluyor. SALT Galata'nın - 1. katında bir buçuk metre boyutunda insan ölçeğinden biraz daha irice halleriyle ötekiler çıkıyor karşımıza. Ancak bu ötekiler, sadece ötekiliklerinin temsili üzerine konuşmak için bir yuvarlak masa etrafına toplanmış değiller. Aksine hem birbirleriyle hem de serginin izleyenleriyle konuşma halindeler.

Sergi alanına girildiğinde seslerin birbirine karışmasından kaynaklı uğultu, projeksiyonlara yaklaştıkça berraklaşıyor. Yine de hiçbir sesin değerini bastırmadığı bir konuşma alanı var hedefte. Aile içi şiddetten mustarip bir kadının anlattıklarını dinlerken, bir eşcinselin homofobiye dair tanıklıkları kulağınızdan eksik olmuyor.

'Hoşgörü cenneti Türkiye' masalı yüzünden ötekiliği görmezden gelinen bir Yahudi kadının için aslında hiç de öyle olmadığına dair deneyimi, "Hayatımda ilk kez bir Ermeni görüyorum" gibi duyarsızlıklara maruz kalan başka bir 'öteki'nin anlattıklarıyla üst üste geliyor. Bu kurgu, dışarıdan bakıp bir sonuca varmanızdan orada bulunmanızı ve bu iletişimin bir parçası olmanızı öngörür nitelikte. 24 'öteki', 'ötekileştirilmemiş' hallerini daha da daim kılmak için yüzlerini de sadece sergi alanında gösteriyor. Belli bir kimliğin avatırı olmak yerine deneyimlerini kategorilerin ayaklarını yere bastırmak için anlatıyor.

Tabii ki sergi düzenine yine ötekilikleri üzerinden girişleri, 'Onlar'a dair soruları da beraberinde getiriyor, eleştirdiğiyle arasında nasıl bir mesafe koyduğunu düşündürüyor. Ancak burada da çözüm, yine anlatılanlara kulak vermek, bu 'öteki' deneyimlerinin gündelik hayatla çakıştığı anların peşine düşmek. Hazır, Türkiye gündemi, seçim zaferi konuşmasında tüm ezilenlerden bahseden bir politikacının mümkün olabileceği gerçeğiyle yeni bir yön almışken, tam yapılması gereken de bu.

İpek Duben'in 'Onlar' adlı çok kanallı video enstalasyonu 28 Haziran'a kadar

+ A -

Paylaş

 Tweetle { 0

 Tavsiye Et { 0

 +1 { 0

 { 0

ANASAYFA | YAZARLAR | İZMİR | EGE | TÜRKİYE | EKONOMİ | KÜLTÜR-SANAT | SPOR | DÜNYA | ÖZEL ANKET | +RÖ

İzmir: 30.3 °C | İstanbul: 27.4 °C | Ankara: 16.6 °C | Aydın: 30.2 °C | Muğla: 21.6 °C | Denizli: 27.4 °C

Like 0 | Tweet 1 | +1 0 | Share 2

Ötekiler SALT Galata'da dile geldi

Dünyayı etrafında hallaç pamuğu gibi çeviren kriz, ötekilik haline 'gereğinden çok' önem verip evrensel değerleri bir tarafa bıraktığımız için mi yaşıyoruz? Yoksa 'evrensel değerler' çağlar boyu ötekileri hesaba katmadığı için mi krize girdi? Nasıl 90'lar, postmodernizm coşkusuyla büyük anlatıları terk edişimizi kutlamak için erkense, belki bugün de bu soruları cevaplandırmak için erken... Zira şimdiye kadar görmezden gelinen ötekiler ortaya çıkıp 'merkezdekileri' her rahatsız edişlerinde kimlik üzerinden yapılan siyaset arayışlarına yönelik kuşku da artıyor. Ancak madalyonun bir de diğer yüzü var. Kriz anında merkezdekiler de ötekiliklerini keşfediyor. Tanımlamaların, sosyal rolleri belirleyen sınırların altı bu sefer gerçekten oyuluyor. İnanç, cinsel yönelim, etnik köken gibi unsurlar bildiğimiz tanımları sürekli tehdit eden gezgin mayınlar gibi dolaşıyor. Belki de en işe yarayan strateji ötekiliği de sınırları belirgin bir kimlik olarak kurgulamaktansa bu gezgin mayınları takibe almak. Taşları iyi niyetle döşense de sonu, geçit vermez nitelikte bir yeni muhafazakarlığa varan siyaseten doğruculuk yolunda kaybolmaktan da böyle kurtulunabilir, yeni merkezlere hapsolma tehlikesinden de...

İpek Duben'in 28 Haziran'a kadar SALT'ta görülebilecek işi 'Onlar', ironik isminden de öngörülebileceği üzere bu stratejiye gönüllü oluyor. SALT Galata'nın - 1. katında bir buçuğa üç metre boyutunda insan ölçeğinden biraz daha irice halleriyle ötekiler çıkıyor karşımıza. Ancak bu ötekiler, sadece ötekiliklerinin temsili üzerine konuşmak için bir yuvarlak masa etrafına toplanmış değiller. Aksine hem birbirleriyle hem de serginin izleyenleriyle konuşma halindeler.

Sergi alanına girildiğinde seslerin birbirine karışmasından kaynaklı uğultu, projeksiyonlara yaklaştıkça berraklaşıyor. Yine de hiçbir sesin diğerini bastırmadığı bir konuşma alanı var hedefte. Aile içi şiddetten mustarip bir kadının anlattıklarını dinlerken, bir eşcinselin homofobiye dair tanıklıkları kulağınızdan eksik olmuyor.

'Hoşgörü cenneti Türkiye' masalı yüzünden ötekiliği görmezden gelinen bir Yahudi kadının işin aslında hiç de öyle olmadığına dair deneyimi, "Hayatımda ilk kez bir Ermeni görüyorum" gibi duyarsızlıklara maruz kalan başka bir 'öteki'nin anlattıklarıyla üst üste geliyor. Bu kurgu, dışarıdan bakıp bir sonuca varmanızdan orada bulunmanızı ve bu iletişimin bir parçası olmanızı öngörür nitelikte. 24 'öteki', 'ötekileştirilmemiş' hallerini daha da daim kılmak için

yüzlerini de sadece sergi alanında gösteriyor. Belli bir kimliğin avatari olmak yerine deneyimlerini kategorilerin ayaklarını yere bastırmak için anlatıyor.

Tabii ki sergi düzenine yine ötekilikleri üzerinden girişleri, 'Onlar'a dair soruları da beraberinde getiriyor, eleştirdiğiyle arasında nasıl bir mesafe koyduğunu düşündürüyor. Ancak burada da çözüm, yine anlatılanlara kulak vermek, bu 'öteki' deneyimlerinin gündelik hayatla çakıştığı anların peşine düşmek. Hazır, Türkiye gündemi, seçim zaferi konuşmasında tüm ezilenlerden bahseden bir politikacının mümkün olabileceği gerçeğiyle yeni bir yön almışken, tam yapılması gereken de bu.

İpek Duben'in 'Onlar' adlı çok kanallı video enstelasyonu 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da görülebilir.

Radikal

Sanatçı İpek Duben'in 'Serife' adlı erken dönem eserinden bugüne ele aldığı bireysel ve toplumsal kimlik olgusu. **SALİ** **Çabata**'daki 'Onlar' sergisinde farklı bir boyuta zecti. **Sergi** ücretsiz izlenebilir...

'Onlar' karanlıktaki sivil aydınlar

Türkiye'deki farklı etnik, sosyal ve dinsel kökenlere sahip 24 kişi **SALİ Çabata**'da 28 Haziran'a kadar sizi bekliyor

İstanbul'daki **SALİ Çabata**'da, uzun süredir, Türkiye'de 'Onlar' diye nitelenmiş 24 kişinin sesleri, bedenleri yankılanıyor. 28 Haziran'a kadar konuşacaklar. **Sergi** buradan yurtdışına gidecek. Karanlıkta karşına geçmiş, bu topraklarda başlarına geleni birbirlerine ve kendilerine ziyaret eden bizlere ilk kez anlatıyorlar. Bir nevi 'Agora' bu. 'Aktüel' **sanatın** sivil meclisi. Ücretsiz **sergiye** hemen girişto, açık sözlü bir Kürt, karşısında, şiddet mağduru bir kadın... heri yanda başörtülüsü ya da Ermenisi, Zazası, Yahudisi, Rumu, Çingenesi, LGBT bireyleri ile. **İpek Duben** de bu vesile ile, Cumhuriyet'e 'Onlar' hakkında bildiklerini anlatıyor. Ama bu arada, **sergide** saklı imzalarından biri, Garo Paylan, geride bıraktığımız seçimde HDP'den milletvekili seçiliyor. Bu da, söyleşimizde bizlere umutla gülümseten bir 'son dakika' vesilesi oluyor.

Sizi bu sergiyi kurmaya iten bariz bir vaka oldu mu?
Hattırlarsın, 10 yıl önce 'What is a Turk? / 'Türk nedir?' diye bir iş yapmıştım. O, tabii benim yurt dışından yıllarca yaşamama bağlanan bir şey. Ve, Türk kelimesinin, Yahudi kelimesi gibi veya burada birtakım siyasilerimizin 'Ermeni' kelimesini hakaret edederek böyle ilan etmeleri gibi, onun farkındalığını yasadım. Yurt dışındaki yıllarımda Türk olduğum için gridrudan bir ayrımcılık yaşamam-

dımsa da bunun farkına vardım. Türk olduğun zaman tarihsel bir sabıkan olabiliyor ve ben bunu ilgili yapıtımda araştırma ve belgelerle, yabancı yayınlarda bularak, kartpostal-lara işlenmişim. O zaman bunun tek ayaklı olduğunu düşünüyordum, biz bu durumda kendimize nasıl bakıyorduk? İşte bu proje oradan kaynaklandı. 'Öteki'nin ötekisi şeklinde; daha evrensel bir boyuta giden bir çalışma bu.

'Bindirilmiş kimlikler'
Karanlıkta gezilen bu **serginin** güzergahını neye göre seçtiniz? Seyirciyi biraz yönlendirelim istedim. **Serginin** omurgasını oluşturan üçlü panolar var. Bunlardan biri, senin dediğin gibi, etnik ve dinsel ayrımcılık, diğerinde ise cinsel ayrımcılığın her şekli konuşuluyor. Bunları omurga gibi ortaya koydum ki, girenler, sağda ve solda bunu hissetsin. Bunlar birbirini tamamlıyor. Bir insan, birçok kimlik taşıyabiliyor. Hem ırkçılık, hem lezbiyenlik, hem de Kürtlük veya Alevilik gibi unsurları üst üste bindirilmiş olarak tecrübe edebiliriz. Bu projede en derin etkilendiğim şey, Ermeni ve Yahudiler gibi sade cemaatler dışında, Aleviler ve Kürtler konusunda, eşcinsellik ve kadına yönelik şiddet mağdurları konusunda, hem sosyal sınıf olarak, hem de bireysel kimliklerde müthiş örtüşmeler var. Çok zengin, soyetik bir kadını eve geldiğinde, tam bir Doğulu kadın gibi aşılanıp şiddet gör-

düm diyebiliriz; ya da az eğitilmiş bir kadının, eğitimsiz bir koca tarafından şiddet görmesi gibi bir olayın, aslında toplumsal yapıda hiç de öyle olmadığın görüyoruz. Yani sosyal sınıf atamanın, kadına karşı şiddet ve haksızlığı gidermediğini görebiliyoruz. Bunun gibi, hem Kürt, hem kadın olarak bireylerin bu toplumdaki nelerle karşılaşabileceğini görüyoruz. Kürtlük kimliği örtülürken, kadınlık kimliğinin ön plana çıkartılması, bunun mücadelesinin verildiğini görüyoruz.

Ya da Kürtüğe karşı ırkçılık besleyen bir kadın, bir başka Kürt kadını kadın hakları konusunda birleştirebiliyor... İçine katman ve örtüşmeleri bir amalgam olarak o kakofoni içine de yerleştirebiliyoruz. Türkiye bir amalgam.

Herhangi bir sansür veya otosansür var mı?
Bu insanlara projemi önce yazılı olarak ilettilim. Bunun ciddi bir araştırma ve **sanat** projesi olduğunu söyledikten sonra, ticari bir kullanımı olmayacağını, ve sadece eğitim ve **sanat** ortamlarında **gösterileceğini** ve kendilerinin hiç bir şekilde siyasi veya cinsel olarak kötü amaçla kullanılmayacağını söyledim, ayrıca onlarla sözleşme imzalatım.

Bu 24 insanın ruh hali size göre nedir?
Çok acı çeken insanlar var. Ama buna mağduriyet demiyorum; o çok si-

yasi bir tabir. Ben burada yürekten, yaşamdan konuşuyorum. Benim bu işimi bir belgesel değil, **sanat** yapan mesele, buradaki bilgini hissedilerek alınmasıdır. Bu bir kitap değil. Buraya bir profesör geldi; 15 dakika kırkcin 'Aaa, ben bunları araştırdım,' deyip çıktı. Arkadaş, ben kitap yazmadım; sen aşağıda durursan ne olduğunu anlarsın. Orada yapılan, bir olayı birlikte yaşamaktır. Bununla kendini sorguluyorsun. Bir acı yaşıyor. Herkesin bir acısı var. Bunlar insanların her gününü ve seçimlerini etkiliyor. O bakımdan kötümser değilim. Çünkü bu projeyi yapabildik. 10 yıl önce bu

İpek Duben, **sergi** için iki yıl çalıştı.

proje yapacak sempati ve empatiyi bulamazdık. **Serginin** isminden sizin çıkaracağınız anlam nedir? Birisini ayırıştırır, kendinizden farklı olarak tanımlamaya kalkarsanız, 'Onlar' dersiniz. **Aşağıdaki sergide bir 'ulus' mu, yoksa bir kalabalık mı var?** **Aşağıda** bir kalabalık var ve bu bize 'ulus' meselesini düşündürüyor. En azından benim için böyle. Acaba 'tutkal' ne olabilir diye bakmaya çalıştım. Hepimiz birbirimizi severiz, ama yönetilmek söz konusu olunca nasıl bir anayasa yapılabilir ki, herkes birbirini tehdit olarak görmeden huzur ve düzen içinde yaşayabilsin? Meselelerin parlamentoda tartışılmasına inanıyorum ben. Yoksa sokakta değil. Ben aşağıda nasıl bir 'Agora' yarattığımı farkında değilim.

Geç Osmanlı mirasının Türkiye'den daha çokkültürlü olduğuna yönelik bir algı yaratılmasına nasıl buluyorsunuz? Bu tür Osmanlıcılık yorumunu yapanlar galiba şunu bilmiyor: Osmanlı İmparatorluğu'nda, bir Ermeni, bir Yahudi, bir Rum veziri azam olabiliyordu. Kimileri onlara 'dönme' dedi belki, ama Osmanlı, hiçbir zaman onlara karşı kimliklerini bir hakaret olarak kullanmadı. Hatta, Osmanlı padişahlarının ağzında, 'Türk' aşağılatıcı bir tabir olarak kullanılıyordu. Bugünkü insanlar, rejim, bunu bilmiyor.

İkinci olarak evet, Osmanlı'da insanlar bir arada huzur içinde yaşadılar ve ayrı bir hükümet şekli uygulanıyordu onlara. Vergile-

ri ayrıydı vb. Ama, yönetimde bir eşitlik vardı. Bugün hangi modern toplum, içinde yaşadığı farklı insanları 'dönüştürerek', rejime katılmasını ister? Bu bir insan hakkı olarak yorumlanamaz! Eğer Osmanlı'nın toleransından söz edeceksek, o zaman bugün kendileri hiç böyle değiller. Çünkü, Osmanlı, Ermeni kelimesini hakaret olarak kullanmazdı, bugün, sarayları yaptırdığı Balıyan'ların geçmişini saklayan bir tarih anlayışı var. Bir de, Saray, Batılılaşma yönünde gerçekten yol kat etmişti. Yahu, padişahların şarap bağıları vardı. Neden hep, gidip 'gavur' kadınlarla evlendiler? Neden bütün şehzadeler 'melez'? Bunları anlatsınlar bana... Burada, Kayseri ile Malatya'yı yan yana getiremiyorlar... Keşke olsa.

Esas soru: İnsan nedir?

Neticede ben tarihe baktığımda, mazur görülecek bir insan grubu göremiyorum. Belki ileride, yeni dünyada, uluslar, dinler filan değil de 'insan nedir?' diye düşünüp, nasıl var olacağımızı düşünmemiz gerekiyor diye düşünüyorum. Hatta geçenlerde uzayda insanlığı temsil edecek yeni bir küresel bayrak tasarlanımsı.

İlginç bir tasarımsı, hoşuma gitti. Ama başka dünyalarda, buradan kurtulma arzusu da var. Bu bir ümitsizlik belirtisi ama aynı zamanda da kolonizasyon işaretidir. Şu anda bir 'Apokalips' yaşadığımızı düşünüyorum. Bu **sergide** tamamlıya seyrirciyim aslında. Siyaseti hiçbir tavrım yok.

Hoşgörü cenneti Türkiye (!)

İpek Duben'in **SALT** Galata'da görülebilecek çok kanallı video enstalasyonu 'Onlar', farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor. Galerinin -1'inci katında bir buçuğa üç metre boyutunda, insan ölçeğinden biraz daha irice halleriyle 'ötekiler' çıkıyor karşımıza. Ancak bu ötekiler, sadece ötekiliklerinin temsili üzerine konuşmak için bir yuvarlak masa etrafına toplanmış değiller. Aksine hem birbirleriyle hem de **serginin** izleyenleriyle konuşma halindeler. **Sergi** alanına girildiğinde seslerin birbirine karışmasından kaynaklı uğultu, projeksiyonlara yaklaştıkça berraklaşıyor. Yine de hiçbir sesin diğerini bastırmadığı bir konuşma alanı var hedefte. Aile içi şiddetten mustarip bir kadının an-

lattıklarını dinlerken, bir eşcinselin homofobiye dair tanıklıkları kulağınızdan eksik olmuyor...

'Hoşgörü cenneti Türkiye' masalı yüzünden ötekiliği görmezden gelen bir Yahudi kadının işin aslında hiç de öyle olmadığına dair deneyimi, "Hayatımda ilk kez bir Ermeni görüyorum" gibi duyarsızlıklara maruz kalan başka bir 'öteki'nin anlattıklarıyla üst üste geliyor. Bu kurgu, dışarıdan bakıp bir sonuca varmanızdansa orada bulunmanızı ve bu iletişimin bir parçası olmanızı öngörür nitelikte. 24 'öteki', 'ötekileştirilmemiş' hallerini daha da daim kılmak için yüzlerini de sadece **sergi** alanında **gösteriyor**. **Sergi**, önümüzdeki pazar gününe kadar **SALT Galata**'da görülebilir. Adres: Arap Cami Mh. Banka Sk. No:11, **Galata**, İstanbul. **Erman Ata UNCU**

ONLAR İPEK DUBEN

SALT GALATA
28 NİSAN – 28 HAZİRAN 2015

BÜLTEN

İpek Duben'den "Onlar"

İpek Duben'den, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu **28 Nisan-28 Haziran 2015** tarihleri arasında **SALT Galata**'da sizleri bekliyor.

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu **Onlar**, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 23 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler,

Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında birebir boyutlarda izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırken bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde *Onlar*, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

İpek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan *What is a Turk?* (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, *Poetry and exile: contemporary art from the Middle East* sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında öğretmenlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, *Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar* (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); *Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950* (2007) ile *Çağdaş Düşünce ve Sanat* (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Fotoğraf: Kenan Sunar

**İpek Duben'in Türkiye'deki
ötekilere dair video
enstalasyonu "Onlar" SALT
Galata'da**

Pazartesi, 20 Nisan 2015 11:56

**İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış
ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok
kanallı video enstalasyonu "Onlar", 28
Nisan'da SALT Galata'da sergilenmeye
başlayacak. Sergi, 28 Haziran'a kadar
devam edecek.**

"Onlar", farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 23 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında birebir boyutlarda izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırken bakış açıları bir bütün meydana getiriyor.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşuyor. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışıyor. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunuluyor. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratıyor.

Sergi, pazartesi hariç her gün SALT Galata'da görülebilir. Daha fazla bilgi için saltonline.org (<http://saltonline.org/>)

Video installation criticizes the concept of otherization

» “I READ her work as a kind of visual poetry that employs both feminist and cultural activism with psychological and political messages,” said American art critic and historian Robert C. Morgan in his review of artist İpek Duben’s work: video art, sculptures, installations and painting. Duben’s latest multi-screen video installation at **SALT Galata** will scrutinize concepts of the “other,” and how it is perceived in Turkish society from next Tuesday to June 28.

Coming from diverse cultural, ethnic and religious backgrounds, the installation called “Others” introduces 24 people. They appear on different screens and share their personal stories. There

are Kurds, Alevis, Jews, Armenians and Muslim women wearing headscarves, and women violated by their husbands, discussing their traumas and life as if they were at a round table meeting. Duben’s work gathers a wide range of perspectives under the same roof. The installation comprises two distinct zones - each containing a group of three projections along with a range of independently placed screens. All characters speak in the presence of the audience and talk about specific concerns such as discrimination based on religion, domestic violence and gender inequality. Duben encourages a dialogue between people who rarely have a chance to speak with each other. On in-

dependent screens, each character tells a story. A murmur of languages including Kurdish, Ladino, Greek and Turkish resonate in the background.

Duben’s interest in the concept of the “other” and “outsider” began with her research on the perception of the West toward Turks and their preconceptions. She gathered her findings in another installation “What is a Turk?” (2013), covering a video and a collection of 30 postcards. Her multimedia installations focus on memory, identity, immigration and sexism. Duben has degrees from the University of Chicago, the New York Studio School and Mimar Sinan Fine Arts University. **ISTANBUL / DAILY SABAH**

YABANGEE

ART JOBS MUSIC REVIEWS WHAT'S ON COMMENT CULTURE INTERVIEWS ADVICE & INFO SPORT TRAVEL CLASS

On Now: "They" @ SALT Galata

Tarik Yassien April 26, 2015 Art, Film, What's On

SALT Galata will host **İpek Duben's** multi-screen video installation "They" from Tuesday 28 April through Sunday 28 June.

photo by Kenan Sunar ([source](#))

From the organizer:

They is a multi-screen video installation about how the majority of society in Turkey view those they consider as "others" and how these marginalized others perceive one another. The installation presents 24 people who come from a diversity of ethnic origins, belief systems, and sexual orientations. They appear on different screens and share their personal stories. Kurds, Alevis, Zazas, Rums, Armenians, Jews, Romanis, LGBT individuals, covered Muslim women, as well as women violated by their husbands, recount their experiences both to each other and at the same time to the audience. They discuss their attitudes, prejudices and preconceptions as if at a roundtable where their views come together in unison.

The installation comprises two distinct zones, each containing a group of three projections along with a range of independently placed screens. In each zone, characters appear on screens, having a conversation in the presence of the audience around specific concerns such as racism, discrimination based on religion and beliefs, homophobia, gender inequality and domestic violence. The installation attempts to encourage dialogue between people who never, or rarely, have a chance to speak with each other. On the independent screens, each character recounts an unbroken monologue. A murmur of languages including Kurdish, Ladino, Armenian, Greek and Turkish, resonate in the background.

İpek Duben's interest in the "outsider," the "other" or "they" began with her research into the Western gaze and preconceptions regarding the "Turk," which became the central theme of What is a Turk?, a postcard and video installation from 2003. Duben's multimedia installations, paintings, artists' books and videos focus on notions of memory, identity, gender and migration. She recently participated in the exhibition Poetry and exile: contemporary art from the Middle East (British Museum, London, 2014) and the 13th Istanbul Biennial (2013) as well as exhibitions organized at Istanbul Modern (2011 and 2009) and The National Museum of Women in the Arts (Washington D.C., 2010). Duben is also a teacher and writer on modern and contemporary art. Her published books include Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar (with Esra Yıldız, 2008); Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950 (2007), and Çağdaş Düşünce ve Sanat (with Deniz Sengel, 1993).

Video production and synchronization are realized by Kenan Sunar.

Production assistant: Necmi Gürbüz

For more information, check out the official [installation page](#).

Tuesday – Saturday / 12:00 – 20:00
Sunday / 12:00 – 18:00

+90 212 334 22 00
press@saltonline.org

Featured Image Source – Photo by Kenan Sunar

Bankalar Caddesi 11 – Karaköy 34420

SON DAKİKA GÜNDEM
 Maranki: "İç vücut temizliği için "
 Canlı yayında formülü verdi.

[FOTO GALERİ](#)
[VIDEO GALERİ](#)

[GÜNDEM](#)
[POLİTİKA](#)
[EKONOMİ](#)
[TEKNOLOJİ](#)
[KÜLTÜR - SANAT](#)
[YAŞAM](#)
[SPOR](#)
[OTOMOBİL](#)
[YEREL](#)

İpek Duben Onlar sergisi SALT Galata'da açıldı

[f](#)
[t](#)
[g+](#)

Ana Sayfa » Kültür - Sanat

28.04.2015 15:16

[🗨](#)
[✉](#)
[🖨](#)

- A | A +

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, SALT Galata'da bugünden itibaren izlenebilir.

Türk Telekom İle İlgili

İşlemlerinizi Online Hizmet Merkezi Üzerinden Zahmetsizce Yapın!

İpek Duben'den, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymış gibi paylaşıırken bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

İpek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan What is a Turk? (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, Poetry and exile: contemporary art from the Middle East sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitimlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950 (2007) ile Çağdaş Düşünce ve Sanat (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Videoların yapımı ve senkronizasyonu Kenan Sunar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yapım asistanı: Necmi Gürbüz

SALT Galata - 28 Nisan-28 Haziran 2015

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu *Onlar*, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını biraraya getiriyor. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda, *onlar* birbirlerine aktarıyor. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırken bakış açıları bir bütün meydana getiriyor.

DİYALOG ORTAMI SAĞLIYOR

Duben'in enstalasyonu, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi

projeksiyondan oluşuyor. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir.

HER KARAKTERİN KENDİ HİKÂYESİ

İpek Duben, bu şekilde *Onlar*'da birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışıyor. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunuluyor. Sanatçı, arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar da birbirine karışarak çok sesli bir ortam yaratıyor. **SALT Galata**'da sergilenen *Onlar* çalışması 28 Haziran'a kadar görülebilir. **TARAF**

Kültür-Sanat

Bu sergide 'Onlar' anlatılıyor

'Onlar' adlı sergi, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor

TARİH

29 Nisan 2015 10:46

Sanatçı **İpek Duben**'in "Onlar" adlı sergisi dün Salt Galata'da açıldı. Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu "Onlar" adlı sergi, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor.

Her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyodan oluşan sergi, Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınları anlatıyor.

"Onlar"ın ikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor.

Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymış gibi paylaşıyor.

Sergide anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi,

cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibi işleniyor. Bu şekilde "Onlar", birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışıyor.

Her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulan diğer projeksiyonların arka planında ise; Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratıyor.

Sergi, 28 Haziran'a kadar ziyaret edilebilecek.

Haberler

Galeri

Tiyatro

Müzik

Kitap

İkiyapı

Yazar

Okuyucu

Buradasınız: Ana Sayfa » Haberler » Türkiye'nin Ötekileri: 'Onlar'

Türkiye'nin ötekileri: 'Onlar'

Gönderen: Sanatın Dibi

Tarih: 29 Nisan 2015

Kategori: Haberler

0

İpek Duber'den, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu 'Onlar' 28 Nisan-28 Haziran 2015 Salt Galata'da...

İpek Duber'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor.

"Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşıırken bakış açılarını bir bütün meydana getirir."

"Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatılan paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir

imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır."

İpek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan What is a Turk? (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, Poetry and exile: contemporary art from the Middle East sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitmenlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950 (2007) ile Çağdaş Düşünce ve Sanat (Deniz Şengelle birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Radyo Zimbirti

zimbirti . zamazingo . zimbirti

Müzik Listeleri →

Konser →

Etkinlik Duyuru →

Album Tanıtımı →

Sinema →

Tiyatro →

Ses

NE VAR, NE YOK?

İpek Duben Onlar sergisi SALT Galata'da açıldı

Anasayfa » Etkinlik Duyuru » İpek Duben Onlar sergisi SALT Galata'da açıldı

İPEK DUBEN ONLAR SERGİSİ SALT GALATA'DA AÇILDI

by [Radyo Zimbirti](#) | [Etkinlik Duyuru](#) | [SALT Galata](#) | [28 Nisan-28 Haziran 2015](#)

ONLAR

İpek Duben'den, Türkiye'nin "ötekileri" ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu

SALT Galata

28 Nisan-28 Haziran 2015

İpek Duben'in, Türkiye'de "ötekilere" bakış ve "öteki'nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlular, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırlarken bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilgili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

İpek Duben'in "yalancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, karpostal ve videodan oluşan *What is a Turk?* (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türkiye'ye bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve

videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, *Poetry and exile: contemporary art from the Middle East* sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitmenlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, *Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar* (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); *Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950* (2007) ile *Çağdaş Düşünce ve Sanat* (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Videoların yapımı ve senkronizasyonu Kenan Sunar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yapım asistanı: Necmi Gürbüz

Tüm bakış açıları iç içe geçiyor!

İpek Duben'in farklı kimliklerdeki 24 bireyi bir araya getirdiği video yerleştirme işi 'Onlar', [Salt Galata](#)'da 28 Haziran'a kadar görülebilir

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"-nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video yerleştirme işi 'Onlar', farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor.

Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor. Travma, önyargı ve tutumlar bir yuvarlak masa toplantısıymış gibi paylaşılıyor.

İrkçılık ve ayrımcılık

Video yerleştirme, her birinde 3'er video projeksiyonunun

bulunduğu 2 ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşuyor. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibi. Birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya

da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışılıyor. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunuluyor. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çokseslilik yaratıyor.

24 bireyin öteki algısı üzerine anlattıkları 28 Haziran' kadar görülebilir

[Anasayfa](#)
[Kültür-Sanat](#)

Türkiye'nin "öteki"lerine dair farklı bir çalışma

Haber Tarihi: 30 Nisan 2015 Perşembe 23:42

New Rule Leaves Drivers Surprised

Why did no one tell drivers about this new rule? If you drive less than **35 miles per day**, you better read this...

[Read More](#)

İpek Duben'in Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı video enstalasyonu "Onlar", SALT Galata'da İstanbullu sanatseverlerin beğenisine sunulmaya başladı.

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu *Onlar*, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar

ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşıırken bakış açıları bir bütün meydana getiriyor.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşuyor. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibi... Bu şekilde *Onlar*, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışıyor. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunuluyor. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratıyor.

Bu özgün çalışma, 28 Haziran 2015'e kadar ziyaret edilebilecek.

‘Onlar’ Salt Galata’da

İpek Duben - Salt Galata

30 Nisan 2015

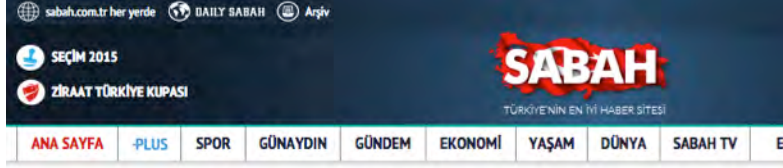
İpek Duben’den, Türkiye’nin “öteki”leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu ile 28 Haziran’a kadar Salt Galata’da sanat tutkunlarının karşısında olacak.

Duben’in, Türkiye’de “öteki”lere bakış ve “öteki”nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar; farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor.

Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktaran sergi travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymış gibi paylaşıırken bakış açıları bir bütün meydana getiriyor.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan

bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşuyor. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışıyor. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Latino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratıyor.

“Öteki”leri ve onların ötekileştirdiklerine dair

Giriş Tarihi: 30.4.2015 14:49

İpek Duben'den, Türkiye'nin “öteki”leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu...

İpek Duben'in, Türkiye'de “öteki”lere bakış ve “öteki”nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırken bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

İpek Duben'in “yabancı”, “öteki” ve “onlar” kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan *What is a Turk?* (2003)

SABAH	-PLUS	SPOR	GÜNAYDIN	GÜNDEM	EKONOMİ	YAŞAM	DÜNYA	SABAH TV
--------------	--------------	-------------	-----------------	---------------	----------------	--------------	--------------	-----------------

İpek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan What is a Turk? (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, Poetry and exile: contemporary art from the Middle East sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitimlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950 (2007) ile Çağdaş Düşünce ve Sanat (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Videoların yapımı ve senkronizasyonu Kenan Sunar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yapım asistanı: Necmi Gürbüz

Fotoğraf: Kenan Sunar

SALT Galata

28 Nisan-28 Haziran 2015

[Hakkımızda](#) [Film Hafızası Ekibi](#) [iletisim / Reklam](#) [f](#) [g+](#) [v](#) [in](#) [p](#) [t](#) [b](#)

[ANASAYFA](#) [FİLM ARKASI](#) [ETKİNLİKLERİMİZ](#) [HABERLER](#) [VİZYON](#)
[SİNEMA ODALARI](#) [KISA FİMLER](#) [SİNEMA YAZILARI](#) [GALERİLER](#) [q](#)

Anasayfa » Haberler » Onlar; İpek Duben'den, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu

HABERLER

Onlar; İpek Duben'den, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu

İrem Güler — Nisan 30, 2015

112 0 0 0 0 0 0

SALT Galata

28 Nisan-28 Haziran 2015

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırken bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

İpek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan *What is a Turk?* (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, *Poetry and exile: contemporary art from the Middle East* sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitmenlik ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, *Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar* (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); *Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950* (2007) ile *Çağdaş Düşünce ve Sanat* (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Videoların yapımı ve senkronizasyonu Kenan Sunar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yapım asistanı: Necmi Gürbüz

Fotoğraf: Kenan Sunar

Basın iletişim

Zeynep Akan zeynep.akan@saltonline.org +90 212 334 22 45

Sanatçı İpek Duben, SALT Araştırma ve Programlar Direktörü Vasıf Kortun, "Onlar" sergisi basın buluşmasından bir kare, 28.04.2015, SALT Galata Fotoğraf: Mustafa Hazneci

287. MÜZAYEDE
9 Mayıs 2015 Cumartesi

[Anasayfa](#) [Sergiler](#) [Sanatçılar](#) [Müzeler](#) [Videoart](#) [Müzik](#) [ARTBLOG](#)

[Anasayfa](#) > [ARTBLOG](#) > [İpek Duben'den, çok kanallı bir video enstalasyonu 'Onlar' ekavArtblog](#)

ARTBLOG

İpek Duben'den, çok kanallı bir video enstalasyonu 'Onlar' ekavArtblog

01.05.2015

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor.

İpek Duben ve Vasıf Kortun - Basın toplantısından bir kare

Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşıyor. Açıkları bir bütün meydana getiriyor.

Enstalasyonların her biri, üzer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşuyor. Söz konusu alanlarda anlatılan paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibi. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışıyor.

Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunuluyor. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratıyor.

İpek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan What is a Turk? (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanıyor.

Onlar

İpek Duben'den, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu

SALT Galata

28 Nisan-28 Haziran 2015

İpek Duben'in, Türkiye'de "öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu *Onlar*, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 23 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında birebir boyutlarda izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırken bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konulanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatılan paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde *Onlar*, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

İpek Duben (<http://www.ipekduben.com/>)'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan *What is a Turk?* (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, *Poetry and exile: contemporary art from the Middle East* sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitimci ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, *Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar* (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); *Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950* (2007) ile *Çağdaş Düşünce ve Sanat* (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Videoların yapımı ve senkronizasyonu Kenan Sunar'ın desteğiyle gerçekleştirilmiştir.

İpek Duben'in "Onlar" sergisi 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da

Pazartesi, 4 Mayıs 2015 09:39

İpek Duben'in, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı video enstalasyonu "Onlar" 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da yer alıyor.

"Onlar", farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 23 kişinin anlatılarını bir araya getiriyor. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında birebir boyutlarda izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşıırken bakış açıları bir bütün meydana getiriyor.

Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratıyor.

Sergi, pazartesi hariç her gün SALT Galata'da görülebilir. Daha fazla bilgi için saltonline.org (<http://saltonline.org/>)

Dipnot Tablet'in 215. sayısını indirmek için:

**TÜRKİYE'NİN EN ÇOK OKUNAN
TABLET DERGİSİNİ ÜCRETSİZ
OLARAK**

**iPAD'İNİZE İNDİRMEK İÇİN
TIKLAYIN**

(<https://itunes.apple.com/tr/app/dipnot-tablet/id421660096?mt=8>)

İpek Düben'den 'Onlar'

İpek Düben'in, Türkiye'nin 'öteki'leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı video enstalasyonu, 28 Nisan-28 Haziran tarihleri arasında **SALT Galeri**'de görülebilir. Düben'in, Türkiye'de 'öteki'lere bakış ve 'öteki'nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu 'Onlar', farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirmiş. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini **sergi** mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşıırken bakış açıları bir bütün meydana getiriyor.

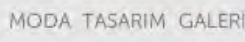
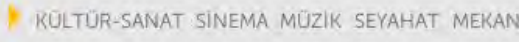
Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşuyor.

Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

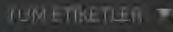
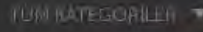

shopi go
買物

TUM YAZILAR / KÜLTÜR-SANAT • Portre / Sergi / Müze

İpek Duben'den, Türkiye'nin "Öteki"lerine Dair Bir Video Enstalasyonu: Onlar

 SALT ONLINE • 21 MAYIS 2015

İpek Duben'in, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirdiği enstalasyonu Onlar, 28 Haziran'a kadar SALT Galata'da sergileniyor.

Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarıyor. Bu şekilde **Onlar**, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalışıyor.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşuyor. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunuluyor. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratıyor.

Her biri farklı gerçeklere dikkat çeken hikayelerden oluşan enstalasyon, 'öteki', 'onlar' ve 'diğeri' anlayışının geniş bir perspektifle sorgulanması adına önemli bir fırsat sunuyor.

SALT Galata'da devam eden **Onlar** sergisini pazartesi hariç her gün görebilirsiniz.

Ayrıntılı bilgi için saltonline.org

hakkında sonra konuşacağız! Emegi geçen herkese içtenlikle teşekkür ederim."

YDÜ Rektör Yardımcısı Prof.Dr. Şenol Bektaş ise, konuşmasında kısaca "GSTF'nin büyük bir özveri ile sürdürdüğü bu etkinlik altı yıldır bizlere çok güzel anılar yaşıyor. Gerek öğrencilerimiz gerekse hocalarımız için sanat adına farklı bir atmosfer oluşuyor. Sosyal, kültürel, sanatsal ve akademik olarak üniversitemize katkısı oldukça büyük bir etkinlik Akademiada. Ayrıca örneklik oluşturması açısından da bizim için çok önemli. Katılımcı öğrenciler üniversitelerinde artık bizim birer temsilcimiz" dedi.

Akademiada-6 sergisi; YDÜ Hastanesi sergi salonunda, 5 Haziran'a kadar sanatseverler için açık olacak.

ONLAR

Ipek Duben'den, Türkiye'nin "öteki"leri ve onların ötekileştirdiklerine dair çok kanallı bir video enstalasyonu

SALT GALATA / 28 Nisan-28 Haziran 2015

Ipek Duben'in, Türkiye'de

"öteki"lere bakış ve "öteki"nin ötekiler algısı üzerine çok kanallı video enstalasyonu Onlar, farklı etnik kökenleri, dilleri, inançları ve cinsel yönelimleri olan 24 kişinin anlatılarını bir araya getirir. Kürtler, Aleviler, Zazalar, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Romanlar, LGBT bireyler ve başörtülü kadınlar ile aile içi şiddete maruz kalan kadınların da aralarında olduğu bu kişiler, hikâyelerini sergi mekânında izleyiciye ve aynı zamanda birbirlerine aktarır. Travma, ön yargı ve tutumlarını sanki bir yuvarlak masa toplantısındaymiş gibi paylaşırlar bakış açıları bir bütün meydana getirir.

Enstalasyon, her birinde üçer video projeksiyonunun bulunduğu iki ayrı alan ile bunlardan bağımsız konumlanmış bir dizi projeksiyondan oluşur. Söz konusu alanlarda anlatıları paylaşılan karakterler, ırkçılık, din ve inanç temelinde ayrımcılık, homofobi, cinsiyet eşitsizliği ve aile içi şiddetle ilişkili meselelere dair izleyici karşısında sohbet eder gibidir. Bu şekilde Onlar, birbirleriyle iletişim kurma imkânı çok az olan ya da böyle bir imkânı hiç bulamayacak kişiler arasında bir diyalog ortamı oluşturmaya çalı-

şır. Diğer projeksiyonlarda ise, her bir karakterin kendi hikâyesini anlattığı kesintisiz monologlar sunulur. Arka planda Kürtçe, Ladino, Ermenice, Yunanca ve Türkçe gibi çeşitli dillerdeki konuşmalar birbirine karışarak çok seslilik yaratır.

Ipek Duben'in "yabancı", "öteki" ve "onlar" kavramlarına ilgisi, kartpostal ve videodan oluşan What is a Turk? (2003) enstalasyonunun da ana teması olan, "Batı'nın Türklere bakışı ve ön yargıları" konusunda araştırma yaptığı dönemde başladı. Sanatçının multimedya enstalasyonları ile resim, sanatçı kitabı ve videoları, hafıza, kimlik, cinsiyet ve göç kavramlarına odaklanır. Son olarak, Poetry and exile: contemporary art from the Middle East sergisinde (British Museum, Londra, 2014) işleri sunulan Duben, yakın zamanda 13. İstanbul Bienali'nin (2013) yanı sıra, İstanbul Modern (2011 ve 2009) ve The National Museum of Women in the Arts'ta (Washington D.C., 2010) gerçekleştirilen sergilerde yer aldı. Modern ve güncel sanat alanlarında eğitimci ve yazarlık yapan Duben'in yayımlanmış kitapları arasında, Seksenlerde Türkiye'de Çağdaş Sanat: Yeni Açılımlar (Esra Yıldız'la birlikte, 2008); Türk Resmi ve Eleştirisi: 1880-1950 (2007) ile Çağdaş Düşünce ve Sanat (Deniz Şengel'le birlikte, 1993) bulunmaktadır.

Videoların yapımı ve senkronizasyonu Kenan Sunar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yapım asistanı: Necmi Gürbüz

ONLAR IPEK DUBEN

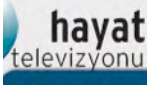
SALT GALATA
28 NİSAN – 28 HAZİRAN 2015

TV

Hayat TV

04.05.2015

TV

Hayat Televizyonu
Milyonların değil milyonların televizyonu

Nasıl İzlerim?
Uyudan, İnternette, cepden...

Hayat Dergi
Milyonların sesi...

'ONLAR' KİM?

SERĞİ 28 HAZİRAN'A KADAR SALT GALATA'DA GÖRÜLEBİLİR

ÖZEL RÖPORTAJ

RI GOLSÜZ BERABERE SONA ERERKEN, BEŞİKTAŞ'A 3 PUANI 18:49

hayattelevizyonu 11 / 1,212,345

USTREAM LIV

ONLAR IPEK DUBEN

SALT GALATA
28 NİSAN – 28 HAZİRAN 2015

YABANCI YAYIN

OLIVER SUMNER

HOME

BIO

CONTACT

APRIL 18, 2015 - 11:06 PM

In Istanbul: rethinking diversity, building relationships

Galata Tower from my window

I have been back in Istanbul this week visiting Ipek Duben and Iz Öztat, to continue my curatorial research funded by British Council and Arts Council England.

About

I Creative Learning Consultant
I Curator
I Co-Founder, Delta Arts

twitter

- RT @Creative_Fed: .@PeterBazalgette draws link between paid internships & giving creative industries access to widest possible talent pool ... / 20 hours ago
- RT @VisualArtsSW: Can't wait for Keith Harrison's 'Heavy Rock' project! @newexpressions3 @plymouthmuseum @karstprojects Fab film too: <https://www.youtube.com/watch?v=...> / 4 days ago
- RT @davidschneider: A reminder that government plans for the BBC to pay for TV licenses for over-75s could be just the start. #budget2015 h... / 5 days ago
- RT @TownleynBradby: Gregory Sholette in FIELD Journal on 'the paradoxical ascent of social practice art in a socially bankrupt world':

My main focus was to work with Ipek Duben, who is preparing for her exhibition at SALT Galata curated by Director Vasif Kortun. The multi-screen video installation, entitled [‘They’](#), represents a fascinating development in Ipek Duben’s long career and, realised in a substantial gallery space such as SALT Galata, it promises to be a landmark show for the artist.

As described in the exhibition publicity, They is a work...

...about how the majority of society in Turkey view those they consider as “others” and how these marginalized others perceive one another. The installation presents 24 people who come from a diversity of ethnic origins, belief systems, and sexual orientations. They appear on different screens and share their personal stories. Kurds, Alevis, Zazas, Rums, Armenians, Jews, Romanis, LGBT individuals, covered Muslim women, as well as women violated by their husbands, recount their experiences both to each other and at the same time to the audience. They discuss their attitudes, prejudices and preconceptions as if at a roundtable where their views come together in unison.

How arts institutions reflect cultural diversity in their programmes and policies was the subject of a talk I attended on Tuesday at Istanbul Modern. ‘Cultural Diversity and Its Representation within Visual Arts’ was a presentation by Tessa Jackson OBE, Chief Executive of [Iniva \(Institute of International Visual Arts\)](#) in London, an organisation I happen know well and have worked with in the past. This was actually the last in [Istanbul Modern’s excellent ‘Museums Talk’ programme](#), in collaboration with the British Council.

Tessa Jackson's presentation brought to mind the radically changed social, economic, cultural and technological conditions Iniva now works in, compared to the London of 1994, when it was founded. Under the chairmanship of the eminent cultural theorist and sociologist Stuart Hall, and with the support of Arts Council England, the thinking then was to act as a 'soft structure' (i.e. without its own venue), to be an innovative model of culturally diverse arts programming. Founding director, Gilane Tawadros, organised the programme into thematic seasons, operating through parallel channels, including publications, conferences and pioneering digital and online commissioning. But at a time of aggressive capital investment in arts infrastructure, particularly due to the introduction of the National Lottery, it was not long before Iniva too manifested itself in the 'hard', albeit beautiful, glass and concrete structure of a bespoke David Adjaye-designed building on its Rivington Place site, opening its doors to the public in 2007. However Iniva has not escaped the consequences of a series of budgetary cuts to the public sector and, following a significant reduction in its funding settlement with Arts Council England, Iniva has announced it will this year give up its public space and operate as a smaller agency under new leadership and a new artistic team. Iniva will be based in Rivington Place during 2015/16 while it reviews its future accommodation needs.

Tessa Jackson rightly highlighted the achievements of Iniva and other UK organisations in extending arts programming beyond the over-represented white British majority, to include artists from the diverse ethnic and cultural backgrounds of British society. These efforts must go further, but they demonstrate not only the gradual lifting of barriers to opportunity but the mobilisation of artists whose collective contribution has reset the very terms of these institutions and their engagement in cultural production. Increasing the diversity of audiences, and their own staff, has proved a tougher challenge for arts institutions. Despite equal opportunities recruitment policies, the ethnic and cultural mix of their own headcount remains stubbornly stratified. Institutions need to ask themselves how to encourage applicants from less traditional or privileged backgrounds, in the face of serious educational, cultural and financial headwinds.

While in Istanbul I also spent time discussing plans with Iz Öztat and visiting exhibitions at Öktem & Aykut, and Pilot. Of particular note was the group exhibition [A Century of Centuries](#) at SALT Beyoğlu, from which I would single out Chto Delat's three screen film-performance installation, *The Excluded*. In a *Moment of Danger* (2014).

Artforum Art Guide

09.05.2015

Web - Dergi

artguide
Istanbul

ARTFORUM

SATURDAY, MAY 16TH 2015

Pilot Gallery

Sıraselviler Caddesi No.83/2 / +902122455505 / pilotgaleri.com
Tue - Sat 10:30am to 6:30pm

Senem Denli, Hacer Kiroğlu, and Neslihan Koyuncu The Day Before Tomorrow
Apr 9 - May 16, 2015

SUNDAY, MAY 24TH 2015

Rampa

Şair Nedim Caddesi No: 21a, Akaretler 34357 Beşiktaş / +902123270800 / rampaistanbul.com
Tue - Sat 11am to 7pm

Hera Büyüktaşçıyan, Shilpa Gupta and others A Century of Centuries
Mar 10 - May 24, 2015

SALT | Beyoğlu

İstiklal Caddesi 136, Beyoğlu / +902123774200 / saltonline.org
Tue - Sat 12pm to 8pm, Sun 10:30am to 6pm

A Century of Centuries
Mar 10 - May 24, 2015

SATURDAY, MAY 30TH 2015

C.A.M. Galeri

Şair Nedim Caddesi No.25A / +902122457975 / camgaleri.net
Tue - Sat 11am to 7pm

Merve Denizci The Unspoken

May 7 - 30, 2015

Merve Denizci's first solo show named "The Unspoken" will be exhibited at C.A.M. Gallery between the dates 7-30.05.2015.

SATURDAY, JUNE 6TH 2015

Dirimart

Abdi İpekçi Cad. No:7 D:4 / +902122913434 / dirimart.org
Mon - Sat 10am to 7pm

Darren Almond

May 14 - Jun 6, 2015

SUNDAY, JUNE 7TH 2015

Dogançay Museum

Balo Sokak No: 42 / +902122447770 / www.dogancaymuseum.org
10am to 6pm daily

Burhın Dogançay as Photographer Picture the World
Sep 12, 2014 - Jun 7, 2015

SUNDAY, JUNE 14TH 2015

Mixer

Tomtom Mahallesi, Boğazkesen Caddesi, No: 45, Basement Tophane, Beyoğlu / +902122435443 / mixerarts.com
Tue - Sat 11am to 7pm, Sun 12pm to 6pm

Ferhat Özgür, Orhan Cem Çetin, Komet, Serkan Taycan, Işıl Eğrikavuk,... Printed'15

Apr 29 - Jun 14, 2015

A curated selection of limited edition prints, photographs and multiples of Turkish and international artists will be showcased at Mixer.

SATURDAY, JUNE 20TH 2015

Öktem&Aykut

Buyuk Hendek Caddesi, Portakal Sokak no:2, Galata / oktemaykut.com
Tue - Sat 12pm to 7pm

Silva Bingaz Balat

May 15 - Jun 20, 2015

SUNDAY, JUNE 28TH 2015

SALT | Galata

Bankalar Caddesi 11, Karaköy / +902123342200 / saltonline.org
Tue - Sat 12pm to 8pm, Sun 12pm to 6pm

İpek Duben Onlar/They

Apr 28 - Jun 28, 2015

SUNDAY, JULY 26TH 2015

Pera Museum

Meşrutiyet Caddesi No.65, Tepebaşı - Beyoğlu / +902123349900 / en.peramuzesi.org.tr

— Miguel Amado

[f](#) [t](#) [g+](#) [d](#) [p](#) [e](#) | [PERMALINK](#) | [COMMENTS](#) | [PRINT](#)

Istanbul

Ipek Duben

SALT | GALATA**Bankalar Caddesi 11, Karaköy****April 28–June 28**

They is a violent word. Perhaps more innocuous sounding in other nations, it carries within itself a separation, a detachment particularly dangerous in the context of Turkey—a country whose national identity is rapidly deteriorating. Some citizens would even argue that individuals calling themselves Turkish rather than merely “from Turkey” are telegraphing specific encoded information not just about their nationalities but also their religions and sects. Ipek Duben’s video interviews, majestically installed, form a chorus of voices often missing from public discourse, less mainstream and only heard when sought out—those of minorities, women, victims of domestic abuse, queer individuals. They’re all interviewed in the same style: against a black background, either seated or standing, and talking to an offscreen interlocutor.

View of “Ipek Duben,” 2015

While the narrative content—the anecdotes, the timelines, the interactions—is politically and socially (not to mention emotionally) charged, the evocative yet matter-of-fact manner in which its conveyed is itself powerful, an acutely political artistic gesture. After all, Duben’s sustained dialogues with the interviewees become a form of keeping track, of writing, that is poignant in its simplicity yet confrontational in its timeliness and subject matter.

The dark gallery space in which the exhibition is ensconced is part of SALT Galata, a new extension of the former Ottoman Bank that now also hosts the archives of this imperial institution; the dialogues here tread on the history that once was, in order to construct the history that should be.

— Merve Ünsal

[f](#) [t](#) [g+](#) [d](#) [p](#) [e](#) | [PERMALINK](#) | [COMMENTS](#) | [PRINT](#)